ವಿರಹಿಣಿ

ಆನಂದಕಂದ

೧೯೩೫ ಫೇಬ್ರುವರಿ

ಬೆಲೆ ಹತ್ತು ಆಣೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬೆಟಗೇರಿ
'ಶಾರದಾ ಕುಟೀರ' ಸಾಧನಕೆರೆ
ಧಾರವಾಡ

ಮುದ್ರಕರು:
ಬಳವಂತ ನಾರಾಯಣ ಬಾಗಲವಾಡಿ
ಮೋಹನ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಐದಾರು ವರುಷಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೊಳಹುಗೊಂಡ ಈ ಕವನ ಮಾಲೆಯು– ಅನುಕೂಲ ಕಾಲವಿರದುದರಿಂದ– ಇದುವರೆಗೆ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಕುಂದುತ್ತ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಇದೀಗ ಕನ್ನಡ ರಸಿಕವೃಂದದ ಎದುರಿಗೆ ಇದನ್ನಿರಿಸುವ ಕಾಲವೊದವಿ ಬಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ತಣಿದ ಮನದವನಾಗಿರುವೆನು.

ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕುವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಾವೋಚಿತ ರಾಗದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಿಕೊಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕವನಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ, ನನಗೆ ಉಚಿತವೆಂದು ತೋರಿದ ರಾಗಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾವ ರಾಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆಗುವುದು. ಎರಡು ಮೂರುಕಡೆಗೆ 'ಗಝಲ್' ಎಂದು ಬರೆದಿರುವೆನಲ್ಲವೆ! ಅವು ಗಝಲಿನ ಧಾಟಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರೆದ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದ ಹೊಸ ವೃತ್ತಗಳು.

'**ವಿರಹಿಣಿ**'ಯ ಕವನಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದುವೆಂಬುದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಸಿಕ ವಿಮರ್ಶಕರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಯೆ ಮಾಡುವರು. '**ಶಬರಿಯ ಬಾಳು**' ಸ್ವತಂತ್ರ ಖಂಡಕಾವ್ಯವಾದರೂ ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿಯೆ ಸೇರಲು ತಕ್ಕುದೆಂದು ಕೊನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು.

ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಂದಚೆಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂಗ್ರಹವು ಬೇಗನೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೆಲ್ಲವೂ ಮೋಹನ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಜಿ. ರಾಯದುರ್ಗರಿಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಬಾಗಲವಾಡಿ ಬಳವಂತರಾಯರಿಗೂ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಧನಕೇರಿ
೩೦–೧–೩೫ } **ಆನಂದಕಂದ**

ಪರಿವಿಡಿ

ವಿರಹಿಣಿ

'ಆನಂದಕಂದ'ರ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಚ್ಚಾದುವು

ಮುದ್ದನ ಮಾತು	(ಕವನಸಂಗ್ರಹ)
ಅರುಣೋದಯ	(,,)
ಬಡತನದ ಬಾಳು	(ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ)
ಸಂಸಾರ ಚಿತ್ರ	(,,)
ಸುದರ್ಶನ	(ಕಾದಂಬರಿ)
ಹಳ್ಳಿಗರ ಹಾಡುಗಳು	(ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ)
ಶ್ರೀಬಸವಣ್ಣನವರು	(ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಚರಿತ್ರೆ)
ಭಾವಗೀತ	(ಕೀರ್ತನ ಸಂಗ್ರಹ)

ಬೇಗನೆ ಅಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದುವು

ಒಡನಾಡಿ	(ಕವನಸಂಗ್ರಹ)
ನಮ್ಮ ಬದುಕು	(ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ)
ರಾಯ ನರಸಿಂಹ	(ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ)
ಹಾಳು ಹಳ್ಳಿ!	(ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ)

ಹೂಮಾಲೆ

ಕೇದಾರ ಗೌಳ

ಯಾರಿಗರುಪಿಸಲಿದನು ಮಾಲೆಯ-
ನಾರ ಕೊರಳೊಳಗಿರಿಸಲಿ ?
ಯಾರಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಕಣ್ಣೆದೆಯ ಬಾ-
ಯಾರಿಕೆಯನಂತರಿಸಲಿ ?

೧

ಮನಸು ಮೆಚ್ಚಿದ ಮಲರುಗಳನೇ
ಎನಿತೆನಿತೊ ನಾನಾಯ್ದೆ.
ಮನವನಿದರೊಳೆ ನಿಲಿಸಿ ಬಲು ಚೆಲು-
ವೆನಿಪ ದಂಡೆಯ ಕೋದೆ.
ಇನಿತು ವೇಳೆಯ ಬಣ್ಣಗುಗಳೆಯುತ
ಹೆಣೆದೆನಲ್ಲವೆ ಹೂವ ಬರಿದೆ ?
ಯಾರಿಗರುಪಿಸಲಿದನು ಮಾಲೆಯ-
ನಾರಕೊರಳೊಳಗಿರಿಸಲಿ ?

೨

ನನ್ನ ಮುಡಿಯೊಳೆ ಮುಡಿದರೀ ಸರ-
ವನ್ನು ಚೆನ್ನೆನಿಸೀತೇ ?
ಮುನ್ನ ನಾ ಬಗೆದಿರುವ ಸೊಗಸನು
ನನ್ನೆದೆಯು ಸವಿದೀತೇ ?

ಕುನ್ನಿತನ ಸರಿ ಸನ್ನದಿದು ! ಆ
ಚೆನ್ನತೆಯನೆಂತಿನ್ನು ಕಾಣುವೆ ?
ಯಾರಿಗರುಪಿಸಲಿದನು ಮಾಲೆಯ-
ನಾರ ಕೊರಳೊಳಗಿರಿಸಲಿ ?

೩

ಅರಳ ದಂಡೆಯೆ ನಿನ್ನ ಚೆಲುವಿನ
ಸಿರಿಗೆ ಸರಿಯಿಹುದೇನೆ ?
ಮರುಳು ನಿನ್ನೀ ಚೆಲುವ ಬಳಸುವ
ಸರಿದೆರನ ನೀ ಕಾಣೆ
ಅರಿಯೆನಾ ಪರಿಯನ್ನು ನಾನೂ
ಕುರುಡ-ಕುರುಡರ ಕೆಳೆಯಿದೇನೆ ?
ಯಾರಿಗರುಪಿಸಲಿದನು ಮಾಲೆಯ-
ನಾರ ಕೊರಳೊಳಗಿರಿಸಲಿ ?

೪

ಜನಿಸಿ ಬಂದುದಕರಳುಗಳೆ ನೀ-
ವಿನಿತನೂ ಫಲ ಕಾಣದೆ
ಒಣಗಿ ಹೋಗುವ ವೇಳೆ ಬಂದಿತೆ—
ನನ್ನ ಸಂಗತಿಯಿಂದೆ ?
ಕೆಣಕು ದೈವದ ನನ್ನ ತೆರದೊಳೆ
ಬಣಗುಬಾಳಾಯ್ತೇನು ನಿಮಗೆ ?
ಯಾರಿಗರುಪಿಸಲಿದನು ಮಾಲೆಯ-
ನಾರ ಕೊರಳೊಳಗಿರಿಸಲಿ ?

ಅತೃಪ್ತಿ

ಯಮುನ್

ಎಲ್ಲಿದೆಲ್ಲಿದೆ ತಣಿವು? ಏತರಲ್ಲಿದೆ ತಣಿವು?
ಎಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣಲೊಲ್ಲದಾ ತಣಿವು!

ಕುಸುರುಕುಸುರಿನ ಚಿನ್ನ-ರನ್ನದೊಡವೆಗಳಿಟ್ಟು
ಹೊಸ ಮಿರುಗಿನಾ ಸೀರೆ ಬಣ್ಣಗುಪ್ಪಸ ತೊಟ್ಟು
ಸಾಕುಸಾಕಿನ್ನೆಂಬ ತಣಿವ ಪಡೆಯುವರು,
ಆ ಕೆಳದಿಯರು ನಕ್ಕು ನಲಿದಾಡುತಿಹರು.

ಇದು ಏನು? ನನ್ನದೀ ಎದೆಯಾಟವಚ್ಚರಿಯು!
ಒಡವೆಯುಡುಗೆಯನೊಲಿದು ಪಡೆಯುವೆನು, ಆದರೆಯು
ಒಡವೆ ಬಗೆದುಗುಡವನು ದೂಡಲಿಲ್ಲ!
ಉಡುಗೆ ತಣಿವನು ನಸುವು ನೀಡಲಿಲ್ಲ!

ಸರಿವರಯುದವರೆಲ್ಲ ತೆರತೆರದ–ಹುರುಳಿರುವ–
ಅರಳುಗಳ ಮುಡಿಮುಡಿದು ಹರುಷದಲ ಹಿಗ್ಗುವರು.
ಹಾರಯಿಸಿ ಹಾರಯಿಸಿ ಹೂಮುಡಿಯೆ ನಾನು,
ತೀರಲಿಲ್ಲವತೃಪ್ತಿ, ಹೇರಿತದು ಇನ್ನೂ!

ಕೊಳಲೂದಿ ವೀಣೆ ತಂಬೂರಿಗಳ ಬಾಜಿಸುತ
ಗೆಳತಿಯರು ಸುಲಭದಲಿ ಗಳಿಸುವರು ತೃಪ್ತಿಯನು;
ಕೊಳಲುಲಿಯು ಬಗೆದುಗುಡ ದೂಡಲಿಲ್ಲ!
ವೀಣೆ ತಣಿವನು ನಸುವು ನೀಡಲಿಲ್ಲ!

ಅನುಕೂಲದೈವರಾ ವನಿತೆಯುರು, ನಾ ದೈವ-
ದನುನಯುವ ಕಳೆದುಕೊಂಡವಳು; ದಿಟವೇ ದೇವ?
ಅಲ್ಲವಿಂತಿದು! ಅವರದದೆ ಸುಖದ ಕೊನೆಯು;
ಎಲ್ಲಿದೆಯೊ ದೂರ ನನ್ನಾ ಸುಖದ ಮನೆಯು..!

ಆ ಸುಖದ ಮನೆಯನೊಂದಿಸುವ ಒಡವೆಯ ಬಯಸಿ
ಆಶೆ–ಸೊನ್ನರತಿ ಬಗೆಯೊಳಗೆ ಬೆಂಕೆಯನಿರಿಸಿ
ಊದಿ ಉರಿಮಾಡಿ ಏನನೊ ಕಾಸುತಿಹಳು,
ಏತರಿಂದಲೊ ಯಾವುದನೊ ಹಣಿಯುತಿಹಳು.

* * * * * * * * * * * *

ಮನವ ಮನೆಮಾಡಿರುವ ದುಗುಡವನು ತೆಗೆದು
ತಣಿವನೀವಾ ಒಡವೆ ದೊರೆವುದೆನಗೆಂದು?

ಅಗಲಿಕೆ

ಸಾರಂಗ

ಅಗಲಿಕೆಯೆ, ನಿನ್ನಗಲನಳೆಯುವವರಾರು ?
ಬಗೆಯೊಲವೆ ನಿನ್ನ ನೆಲೆ ತಿಳಿಯುವವರಾರು ?

ಹಿಂದೆ ಗೋವಳಿತಿಯರು ನಂದಕಂದನನಗಲಿ
ದಂದುಗದಿ ಮೈಮನದ ಹೊಂದಿಕೆಯು ಮರೆಯುತಲಿ
ನೊಂದು ನಿಡುಸರದಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಕೂಗುತಲಿ
ಬೆಂದು ಬಾಯ್‌ಬಿಡುತ ಅಲೆದಾಡಿದರು ಅಡವಿಯಲಿ
''ಹುಲ್ಲೆಯೇ ನಲ್ಲನೆಲ್ಲಿರುವ ನೀನರುಹು !
''ಕೋಗಿಲೆಯೆ ಕೂಗಿ ನುಡಿ ಅವನಿರುವ ಕುರುಹು !
''ಗಿಳಿಹಿಂಡೆ ಕಂಡಿಹೆಯ ಗೆಳೆಯನನು ? ಹೇಳು !
''ಅಳಿಕುಳವೆ ಅಡಗಿರುವನೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಾಳು ?

''ಅಣ್ಣಾ ! ಗರಿಗಣ್ಣಾ ! ಮನದನ್ನನಿರುಹನು ತಿಳುಹು !
''ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಹೋಗಲಿಹ ಹರಣಗಳ ನೀನುಳುಹು !
''ಹಕ್ಕಿಗಳೆ, ನುಡಿಹೇಳಿ ಚಿಕ್ಕ ಚೆನ್ನಿಗನೆಲ್ಲಿ ?
''ದಿಕ್ಕ ತೋರಿರಿ, ಸಾಕು, ಹೊಕ್ಕು ಹುಡುಕುವೆವಲ್ಲಿ !
''ಜಂಗುಳಿಯ ಹಸುಗಳೇ ರಂಗನೆಲ್ಲಿಹನು ?
''ಕಂಗಳಿಗೆ ಕಾಣದೊಲು ಮೈಯ ಮರೆಸಿಹನು;
''ಮಂಗಣ್ಣಗಳಿರ, ಮಿತ್ರನ ಮರೆಯ ಹೇಳಿ !
''ಹೆಂಗಳೀ ಹರಕೆಯನು ಹೊಂದಿ ಸೊಗಬಾಳಿ !

"ಮರಬಳ್ಳಿಗಳೆ ಅರುಹಿ ಹರಿಯಿರುವ ತಾಣವನು !
"ಕೆರೆತೊರೆಗಳೇ ತೋರಿ ಅರಸನಿಹ ಗುರುತನ್ನು !
"ಹೊಳೆಯಮ್ಮ, ತಿಳುಹಿಸೌ ಕೊಳಲಿಗನ ನೆಲೆಯನ್ನು !
"ಬೆಟ್ಟದೊರೆ, ಮೂಗುತನ ಬಿಟ್ಟು ತೋರಾತನನು !
"ಮುಗಿಲೆ, ನಿನ್ನಂತಿರುವ ಸೊಗಸೊಡಲನೆಲ್ಲಿ ?
"ಹಗಲೊಡೆಯ, ನಮ್ಮ ಬಗೆಗಳ್ಳನಿಹನೆಲ್ಲಿ ?
"ಸುಳಿವೆಲರೆ, ನಮ್ಮೊಲವ ಸುಲಿದಾತನೆಲ್ಲಿ ?
"ಬನಸಿರಿಯೆ, ನಮ್ಮ ಮನ ತಣಿಸುವವನೆಲ್ಲಿ ?"

ಇಂತು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡುದೆಲ್ಲವನು–
ನನುವು ತಿಳಿವಿರದಿರುವ ಹಸು ಹಕ್ಕಿ ಮಿಗಗಳನು–
ಉಸಿರಿಲ್ಲದಿಹ ಬಳ್ಳಿ–ಹಸಿರು–ಗಿಡ–ಮರಗಳನು–
ನುಡಿಸುತಳುತಲೆದ ಕತೆಯನ್ನಂದು ಕೇಳಿದೆನು.
'ಹುಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣುಗಳವರು !' ಎಂದು ಬಗೆದಂದೆ
'ಹೆಚ್ಚು ಇದು ! ಎಲ್ಲ ಕವಿಕಲ್ಪನೆಯು !' ಎಂದೆ;
'ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕವಿಗೆ ಹುಸಿಯ ಹೆಣೆಯುವುದೇ
'ಬಲು ಕೆಲಸ !' ಎಂದು ಬೀಳ್ಗಳೆದು ನಾ ನುಡಿದೆ.

ಅಂದೆನಗೆ ತಿಳಿಯದೆಯೆ ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದುದನೊರೆದೆ;
ಇಂದು ಆ ಕತೆಯೆಲ್ಲ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರುತಿದೆ.
ಸಟೆಯಲ್ಲ ಕವಿಯುಸಿರು, ಹುಚ್ಚಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರು,
ದಿಟವನನುಭವಿಸದೆಯೆ ಅರಿತವರದಾರಿಹರು ?
'ಮುಳುಗದೆಯೆ ನೀರ ನೆಲೆಯೊಳಗನರಿಯಲಿಕೆ–
'ಬೆಳಕಳಿದ ಕಣ್ಗೆ ತಿಂಗಳನು ತಿಳಿಯಲಿಕೆ–
'ಎಂತಾಗುವುದು ?' ಎಂಬ ಕಂಡುಂಡ ಮಾತು
ಇಂತೆನಗೆ ತಿಳಿದು ಮನದಾ ಮುಸುಕು ಹೋಯ್ತು.

ವಿರಹಿಣಿ

ದೂರವಿಹ ನನ್ನಿನಿಯನೂರ ದಿಕ್ಕಿನ ಮುಗಿಲು
ಏರಿ ನನ್ನಯ ಬಳಿಯ ಸಾರಿ ಬರೆ ಬಾನಿನೊಳು,
ನನ್ನವುಗಳೆಂದು ನೇಹದ ನೆಟ್ಟ ನೋಟದಲಿ
ಮುಗಿಲ ನೋಡುತ ನಿಲುವೆ ಹಲವು ಹಾರಯಿಸುತಲಿ;
ದೊರೆಯಿರುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಿ
ಬರುತಿರಲು, ಹರುಷದೊಳು ನವಿರುಗಳು ನಿಮಿರಿ
ನನ್ನ ನಂಟುಗಳೆಂದು ನೆನೆವೆನವುಗಳನು,
ನನ್ನಾತನೊಸಗೆಯನು ಕೇಳಲೆಳಸುವೆನು.

ಮೆಲುಗಾಳಿಯೇ ಇರಲಿ, ಬಲುಗಾಳಿಯೇ ಇರಲಿ,
ಗೆಳೆಯನಿಹ ಕಡೆಯಿಂದ ಸುಳಿದು ಬರೆ–ಮೋಹದಲಿ
ತಿಳಿಯುವೆನು ನಾ ತೀರ ಬಳಿಯಾಪ್ತನೆಂದದನು–
ತಿಳುಹಿಸಲು ನನ್ನೆದೆಯ ಒಳಮಾತನೆಲ್ಲವನು
ನಾಲಗೆಯು ನಲಿಯುವುದು, ಮನವು ಕುಣಿಯುವುದು.
ಕೇಳಲಾತನ ಕತೆಯ ಕಿವಿಯು ಕೋರುವುದು,
ಹೀಗೆನ್ನನಾಡಿಸುವುದಾವುದದು ಹುಚ್ಚೋ..?
ಆಗದಿರಲಿನಿಯನಲ್ಲಿರುವೆದೆಯ ನಚ್ಚೋ..?

ಇನಿಯನನು ನೋಡಿ ನುಡಿಸಿದ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲರನು
ಮನೆಯವರೆ ಎಂದು ನಾ ಮನ್ನಿಸುವೆನವರನ್ನು
ಮನದನ್ನನಾ ರೂಪುಗುಣದ ಬಣ್ಣನೆಯನ್ನು
ನನಗೊರೆಯೆ ನನ್ನ ನಾನೇ ಮರೆತು ಕೇಳುವೆನು.
ಎನಿತೊ ಜನರಿಲ್ಲವೇ ಮತ್ತೆ ನೆರೆಗಳೊಳು?
ಎನಿಸುವರು ನನಗವರು ಬರಡುಬೊಂಬೆಯೊಲು;
ಮಾತಿಲ್ಲದುವನೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿಸುವೆ,
ಮಾತನಾಡುವರಲ್ಲಿ ಮೂಗುವಡೆದಿರುವೆ.

ಜಡವಸ್ತುಗಳನು ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ
ನಡೆನುಡಿವ ಜೀವಿಗಳ ಜಡಗಳಂತಾಗಿಸುವ
ಅಗಲಿಕೆಯೆ, ನಿನ್ನಗಲನಳೆಯುವವರಾರಿಹರು?
ಬಗೆಯೊಲವೆ ನಿನ್ನ ನೆಲೆ ತಿಳಿದವರದಾರು?

ಉಪ್ಪರಿಗೆ

ಗಝಲ್

೧

ಅವನಿಗಾಗಿಯೆ ಬವಣಿಯೊಂದುತ
ಎದೆಯ ಕುದಿಯೊಳು ಕಾಯುuತ,
ಸವಿಯ ಕಾಣದೆ ಬಾಳಿನಲಿ ಬಿಸು-
ಸುಯಿಲ ಬೇಗೆಗೆ ಬೇಯುuತ
ಸವೆಯುuತಿಹೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ....!
ಸವೆಯುuತಿಹೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ–ಕತ್ತಲು–
ಕವಿದ ಕಿರುಮನೆಯಲ್ಲಿ.

೨

ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ಕವಿದ ಕಿರುಮನೆ-
ಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತರೆ,
ನಲ್ಲ ಬಂದೆನ್ನನ್ನು ತಾನೆ-
ಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಶೋಧಿಸಿದರೆ....!
ಹೊರಗೆ ಇರದಿರೆ ನಾನು....
ಹೊರಗೆ ಇರದಿರೆ ನಾನು–ಹಾಗೆಯೆ–
ಹೊರಟು ಬಿಡಬಹುದೇನು?!

೩

ನಾನು ಈ ತಾಣದೊಳು ಕುಳಿತುದು
ಜಾಣನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ,
ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಬಂದರೀ ಕರಿ–
ಗತ್ತಲೆಯು ಒತ್ತಾಗಿ,

ಅವನ ಸಿರಿಮೊಗವನ್ನು....
ಅವನ ಸಿರಿಮೊಗವನ್ನು—ಮರೆಯಿಸಿ—
ಸವಿಗೆಡಿಸದಿಹುದೇನು ?

೪

ಇಲ್ಲಿ ಬರಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೇನದು !
ನಲ್ಲ ಬಂದರೆ ಕಾಂಬೆನೇ !
ಬೆಲ್ಲದಂತಹ ಮೊದಲ ನೋಟವ
ಹುಲ್ಲನಾಗಿಸಿಕೊಂಬೆನೆ !
ಅದಕೆ ನೆಲೆಮನೆಗೇರಿ....
ಅದಕೆ ನೆಲೆಮನೆಗೇರಿ—ಹೋಗುವೆ—
ತಿಂಗಳಂಗಳ ಸಾರಿ.

೫

ಹಗಲು ಇರುಳೂ ಸಗುವ ಬೆಳಕದು
ಜಗಜಗಿಸುತಿಹುದಲ್ಲಿ,
ಬಿಗಿದು ಕಂಗಳ ಮುಗಿಸುವಾ ಕ-
ತ್ತಲೆಗೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲಲ್ಲಿ,
ಅಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಚೆನ್ನ....
ಅಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಚೆನ್ನ—ಅವನೊಳೆ—
ನಿಲ್ಲಿಸುವೆನೀ ಕಣ್ಣ !

ನಿಲ್ಲಿಸುವೆನೀ ಕಣ್ಣ....
ನಿಲ್ಲಿಸುವೆನೀ ಕಣ್ಣ—ನಾತಗೆ—
ಸಲ್ಲಿಸುವೆ ನನ್ನನ್ನ !

ನಾಚಿಕೆ

ಜೀವನಪುರಿ

೧

ಪಾಪಿ ನಾ, ತಿಳಿಗೇಡಿ ಅಂದು ಅರಿಯದೆ ಹೋದೆ,
ನಾಚಿಕೆಗೆ ಮೈಮಾರಿ ಮನಸದಳಲಿಗೀಡಾದೆ.
ಕೈಯ ಹಿಡಿವಾಗಿನಿಯ, ಕುಲದೋಜ ಸಗೆಯಲ್ಲಿ
ಮೈಯ ಹಿಡಿದಲುಗಿ ಹೇಳಿದರು "ನೋಡೇ ಇಲ್ಲಿ,
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂದೆರೆದು ನಿನ್ನವನ ಮೊಗನೋಡು!"
ಎನ್ನುತಿರೆ ನಾಚಿಕೆಯು ಕಣ್ಣ ಮಾಡಿತು ಕುರುಡು;
ತಗ್ಗಿಸಿದ ತಲೆಯು ಮೇಲೆತ್ತಗೊಡಲಿಲ್ಲ,
ಹಿಗ್ಗಿನೂಟವನೆದೆಗೆ ಉಣ್ಣಗೊಡಲಿಲ್ಲ!

೨

ನಲ್ಲನಂದಾಡಿದೊಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿನಾ–
ಮೆಲ್ಲುಲಿಯ ಸವಿಯೆನಿತು..! 'ಕನಸಿನೊಳಗಿದ್ದು ನಾ
ವೀಣೆಯಿಂಚರ ಕೇಳುತಿರುವೆನೇನೋ..!' ಎಂದೆ,
ಗೋಣೆತ್ತಿ ನೋಡಬೇಕೆನುತೊಮ್ಮೆ ಹವಣಿಸಿದೆ;
'ಗೋಣೆತ್ತಿ ನಾನೀಗ ನೋಡಿದರೆ ನೆರೆದವರು
'ನಾಣಿಲಿಯು ಇವಳೆಂದು ನಗರೆ..!' ಎನ್ನುತ ಬಗೆದೆ.
ತಗ್ಗಿಸಿದ ತಲೆಯು ಮೇಲೆತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ,
ಹಿಗ್ಗಿನಾ ನೋಟವನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ!

೩

ಖೋಡಿ, ನಾಚಿಕೆಯೆ, ಕಿಡುಗೇಡಿಯೆನುತಿರುವೆ ನೀ?
ಮಾಡಿದೆಯಲಾ ಬರಿದೆ ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಹಾನಿ!
ಅಂದು ನೀ ನಡುವೆ ಬರದಿದ್ದರಾತನನೊಂದೆ
ಒಂದು ಸಲ ನೋಡಿ ಕೃತಕೃತ್ಯಳಾಗುತಲಿದ್ದೆ;
ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯನು ನೀಡದಿದ್ದರೆನಗೊಬ್ಬಳಿಗೆ
ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತಿತ್ತೇ ವಿಧಿಗೆ!

ತಗ್ಗಿಸಿದ ತಲೆಯ ನೀನೆತ್ತಗೊಡಲಿಲ್ಲ,
ಹಿಗ್ಗಿನಾ ನೋಟವನು ನೋಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ!

* * * * *

ಏಸು ಜನ್ಮದ ಹಗೆಯೆ ನಾಚಿಕೆಯೆ ನೀ ನನಗೆ?
ಮಿಾಸಲನ್ನವ ಕಸಿದು ಬಿಸುಡಿದೆ, ಇದೆಂಥ ನಗೆ?

ತೊಡಕು

ತೋಡಿ

ಚೆಲುವು ಹಿರಿಯದೋ!–ಹೃದಯ-
ದೊಲವು ಹಿರಿಯದೋ....!
ಚೆಲುವಿನಲಿಯೆ ಒಲವು ಇಹುದೊ!
ಒಲವಿನಲಿಯೆ ಚೆಲುವು ಇಹುದೊ!
ಚೆಲುವು ಹಿರಿಯದೋ!–ಹೃದಯ-
ದೊಲವು ಹಿರಿಯದೋ....!

೧

ಇನಿಯನಗಲ ನೆನಸಿ ನೆನಸಿ
ಮನೆಯಲಿರಲು ಬೇಸರೆನಿಸಿ
ದಣಿದ ಮನವ ತಣಿಸಲೆಣಿಸಿ
ಬನಕೆ ಹೋಗಲೆನುತ ನಡೆದೆ.

ತಳಿರಿನೊಳುಪ ಕಂಡು ಕುಣಿದೆ,
ಅಲರ ನಗೆಯ ನೋಡಿ ನಲಿದೆ,
ಚೆಲುವ ಬನದೊಳಲೆದೆ–ಉಲಿದೆ,
ಅಳಲ ಕೆಲವು ಗಳಿಗೆಯುಳಿದೆ.

ಇರಲು ಇಂತು ಏತಕೇನೊ....!
ಬರತು ಹೋಯ್ತು ಬಗೆಯ ನಲಿವು;
ಕೊರತೆಯೇನೊ ಬೆರೆತ ತೆರದಿ
ತೋರಿತಾಗ ಬನದ ಚೆಲುವು.

ತಳಿರು ಕಣ್ಣು ಕುಣಿಸದಾಯ್ತು,
ಅಲರ ನಗೆಯು ತಣಿಸದಾಯ್ತು,
ಬನದ ಬೆಡಗದೆಲ್ಲಿ ಹೋಯ್ತೊ..!
ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ ಹಾಗೆ ಮರಳಿ.

ಚೆಲುವು ಹಿರಿಯದೋ !–ಹೃದಯ-
ದೊಲವು ಹಿರಿಯದೋ....!

೨

ಬಗೆದು ಬಗೆದು ಸಲ್ಲಸಗಲ
ದುಗುಡ ಮಿಗಲು–ಕಂಬನಿಗಳು
ಒಗೆಯುತಿರಲು–ಗಾನದಿಂದ
ಬಗೆಯು ಸೊಗಸಬಹುದೆ..? ಎಂದೆ.

ಕೊಳಲನೂದಿ ಅಳಲ ಮರೆತೆ,
ಉಲಿಯೆ ವೀಣೆಯಂದಕೆ ಬೆರತೆ,
ಮೆಲುವು ಬಲಿದ ರಾಗದೋರಿ
ಕಳೆದೆ ಕಾಲ ಸೊಗವ ಸಾರಿ;

ಇದ್ದುದಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೃದಯ
ಎದ್ದು ನಡೆಯಿತೆಲ್ಲಿಗೇನೊ !
ಬಿದ್ದುಹೋಯ್ತು ಗಾನದಲ್ಲಿ
ಇದ್ದ ಸೊಬಗದೇತಕೇನೊ !

ಕೊಳಲ ಸವಿಯೆ ತಿಳಿಯದಾಯ್ತು,
ವೀಣೆಯುಲುಹು ಕಾಣದಾಯ್ತು,
ಚೆಲುವ ರಾಗದೆಳೆಯೆ ಹೋಯ್ತು,
ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ ಹಾಗೆ ಮರಳಿ.

ಚೆಲುವು ಹಿರಿಯದೋ !–ಹೃದಯ-
ದೊಲವು ಹಿರಿಯದೋ....

ಒಲವಿನಾಟ

ಎಂತಿರಲು ಬಹುದು ? ನನ್ನಾತನೆಂತಿರಬಹುದು....?

ಇಂದಿರಮ್ಮನ ಇನಿಯನಂತೆ ತಿಳಿಗಪ್ಪು-ಮೈ-
ಯಂದದರಳಿದ ಕಣ್ಣ, ತುಂಬುದಿಂಗಳ ಮೊಗದ
ತರುಣನಿರಬಹುದೊ....? ಇಲ್ಲದಿರೆ ಗೌರಮ್ಮನಾ
ಎರೆಯನಿಹಸಲ್ಲವೇ? ಆತನೊಲು ಕೆಂಗಣ್ಣಿ-
ಸುರಿಮೊಗದ, ಬೆರಗಾಗಿಸುವ ವೇಷ–ಭೂಷಣದ
ಮರುಳನಿರಬಹುದೋ-?

ರಾಧಾಂಬೆಯುವಸಂತೆ
ಎಳಸಾದ ಕಳೆಯುಳ್ಳ ಮೆಲುನಗೆಗೆ ಮನೆಯಾದ
ಚೆದುರನಿರಬಹುದೊ...., ಅಲ್ಲದೆ ಶಾರದೆಯ ಮನೆಯ
ಮನ್ನೆಯನ ತೆರದಿ ಮುದುಡಿದ ಮೆಯ್ಯ ಸರೆದಲೆಯ
ಮುದಿಯನಾಗಿರ ಬಹುದೊ...?

ಕಮಲಮ್ಮನವರ ಮಗ-
ನಂತೆ ಸೌಂದರ್ಯಸಾಗರನಿರಲು ಬಹುದೊ...., ಕಾ-
ಳಬ್ಬೆಯಣುಗನ ತೆರದಿ ಡೊಂಕು ಮೋರೆಯ ಡೊಳ್ಳ-
ಹೊಟ್ಟೆಯುವನಿರಬಹುದೊ....?

ಸಿರಿವಂತರಂತೆ ಸಡ-
ಗರದುಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳ ಧರಿಸಿರಲು ಬಹುದೊ...., ಇರ-
ದಿರೆ ಬಡವರಂದದಲಿ ಬರಿಮೆಯ್ಯ ಅರೆಬತ್ತ-
ಲೆಯನಿರಲು ಬಹುದೊ..?

ಎಂತಿದ್ದರೇನೆನಗೆ ?
ಎಂತಾದರೂ ಇರಲಿ, ಅವನೆನ್ನ ನನ್ನಿಯಾ
ನಲ್ಲನಲ್ಲವೆ ? ನಲ್ಮೆಯೊಡೆಯನಲ್ಲವೆ ? ಜಗದಿ
ಬೇಕಾದರಾ ಬೇವೆ ಮಾವಹುದು, ಬೇಡವಿರೆ
ಮಾವು ಬೇವೆನಿಸುವುದು; ಹೃದಯದೊಲವಿನದೊಂದು
ಅದುಭುತದ ಆಟವಿದು ! ಆರಾರಿಗೂ ಅರಿದು !

" ಹೃದಯದೊಲವದು ಹೊರಗಣಾವಕಾರಣಗಳನು
ಹೊದ್ದಿ ಆಸರಿಸಿರದು, ಒಳಗಿರುವುದಾವುದೋ
ತಿಳಿಯದಂತಿರುವೆಳೆತ ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿವುದು ಒಲವಿ-
ನೆದೆಗಳನು " ಎಂದು **ಕವಿಭವಭೂತಿ** ಹೇಳಿರನೆ ?

ಅವನ ಕತೆ

ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ಕೇಳಿದೆಸು ನಾನೆನಿತೊ ಸಸ್ನವ-
ನೇಳಿಗೆಯು ಕತೆಯುನ್ನ,
ಹೇಳಿದರು ಹಲಜನರು ನೋಡಿದ
ಕೇಳಿದಾ ಸ್ಥಿತಿಯುನ್ನ;

೧

ಎಳೆಯು ಬಿಸಿಲಲಿ ತಳಿರ ಮೆಲುಪಸು
ಸಲಿಸಿ ಸಮೆದೊಡಲಂತೆ-
ಅಲರಿನರಳಿಕೆಯಾಯ್ದು ಬಲಿದಿಹ
ಕಳೆಯು ಕಣ್-ಮೊಗವಂತೆ-
ಚೆಲುವೆಯುರ ಮನ ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿಯುುವ
ಚೆಲುವಿಕೆಯು ಬಲುಹವನದಂತೆ-
ಕೇಳಿದೆಸು ನಾನೆನಿತೊ ಸಸ್ನವ-
ನೇಳಿಗೆಯು ಕತೆಯುನ್ನ.

೨

ಆಡಿದರೆ ಸವಿಸುಡಿಯು ಜೇನಿನ
ಗೂಡಿಗೆಣೆಯುಹುದಂತೆ-
ಹಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ವಿಣೆಯು-
ನಾಡಿಸಿದ ತೆರಸಂತೆ-

ಕೂಡಿಸಿದ ಕವನಗಳು ಬಗೆಯೊಳು
ಮೂಡಿ ಮುಡಿದೂಗಿಸುವವಂತೆ–
ಕೇಳಿದೆನು ನಾನೆನಿತೊ ನನ್ನವ-
ನೇಳಿಗೆಯ ಕತೆಯನ್ನ.

೩

ಹರಳ ಬಿರುಸನು ಅರಳ ರಸದಲಿ
ಬೆರಸಿ ಬೆಸೆದೆದೆಯಂತೆ–
ದುರುಳರಿಗೆ ಹಗೆ ಸರಳರಿಗೆ ನಗೆ-
ಯಿರುವ ಗರುವಿಕೆಯಂತೆ–
ಕರೆಕರೆದು ತಲೆಹೊರೆಯನಿತ್ತರು
ಸರಿಯದೈಸಿರಿಗರಸನಂತೆ–
ಕೇಳಿದೆನು ನಾನೆನಿತೊ ನನ್ನವ-
ನೇಳಿಗೆಯ ಕತೆಯನ್ನ.

೪

ಗೆಳೆತನಕೆ ತನ್ನನ್ನೆ ಮಾರುವ
ಛಲವು ಆತನದಂತೆ–
ಒಲುಮೆ-ಪಂಜರದೊಳಗೆ ಸುಲಭದಿ
ಸಿಲುಕುವಾ ಹುಲಿಯಂತೆ–
ಕೆಳೆಯೊಲುಮೆ ನನ್ನೊಳಗೆ ಕೊರತೆಯೆ?
ಒಲಿಯದಿರುವನದೇತಕಂತೆ?
ಕೇಳಿದೆನು ನಾನೆನಿತೊ ನನ್ನವ-
ನೇಳಿಗೆಯ ಕತೆಯನ್ನ.

ಆಗಿದ್ದರೆ...!

ಧನ್ಯಾಸಿ

ಪತಿಯನಿತು ಪತಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಜೊತೆಯಾಸತಿಗೆ
ಪತಿಯನಿತು ಬಳಿಯಾವುದಿಲ್ಲವಂತೆ !
ಕತೆಯ ಮಾತಿದು ! ಅಲ್ಲದಿರಲು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರೊಳು
ಅತಿ ದೂರದಂತರವಿದೇತಕಂತೆ ?

ಮಡದಿಯಲ್ಲದೆ ಅವನ ಮುಡಿಗೆ ನಾನಾಗಿದ್ದ-
ರೆಡೆಬಿಡದೆ ಇರುತಿರ್ದ್ದೆ ಮುಡಿಯ ಮೇಲೆ,
ಮುಡಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಅಡಿಯ ತೊಡವದಾಗಿದ್ದರೂ
ಅಡಿಯೊಂದಿ ಇರುತಿರ್ದ್ದೆನೇನು ಕೇಳೇ ?

ಕೊರಳ ಮಣಿಮಾಲೆಯಾಗಿರುತಿರ್ದ್ದರೆನಿತೊಳಿತೊ !
ಅರಸನೆದೆಯುಪ್ಪಿನಾ ಮೆರೆಯುತಿರ್ದ್ದೆ.
ಕೊರಳಸರಬೇಡ ಕಿರುಬೆರಳಿನುಂಗುರವಿರಲು
ಕರವ ಬಿಟ್ಟಿರದೆ ಸುಖ ಸುರಿಯುತಿರ್ದ್ದೆ.

ಚೆನ್ನ ನಡುವಿನೊಳಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದೆಳೆಯುಡುದಾರ
ಪುಣ್ಯವೆನಿತನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೇನೋ !
ಹೆಣ್ಣನಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಚಿನ್ನದೆಳೆಯನ್ನಾಗಿ
ಹಣ್ಣಿದ್ದರಾ ವಿಧಿಗೆ ಹಾನಿಯೇನೋ !

ತಂಬುಲವೆ ನಾನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದರಿನಿಯನಾ
ಚೆಂಬವಳದುಟಿ ಸೋಂಕಿ ನಲಿಯುತಿರ್ದೆ,
ಹೆಂಬದುಕನೇಕೆ ಹಾಕಿತು ದೈವ ? ಇಸಿತೊಂದು
ಹಂಬಲಿಸಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಹಲುಬಲೆಂದೇ ?

ಸತಿಯುನಿತು ಪತಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಜೊತೆಯಾ ಸತಿಗೆ
ಪತಿಯುನಿತು ಬಳಿ ಯಾವುದಿಲ್ಲವಂತೆ,
ಕತೆಯು ಮಾತಿದು ! ಅಲ್ಲದಿರಲು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರೊಳು
ಅತಿ ದೂರದಂತರವಿದೇತಕಂತೆ !

ನಿರೀಕ್ಷೆ

ಮೋಹನ

೧

ಮೂರು ದಿನಗಳು ಜಾರಿದುವು, ಬರಿ-
ದಾರಿ ಕಾಯುತಲಿರುವೆಸು.
ಹಾರಯಿಕೆಯೆಂತಹದು ! ನನ್ನವ
ಬಾರನೇಕೆಸುತಿರುವೆನು.
ಬರುವೆನೆನ್ನುವ ಓಲೆಯಿಲ್ಲವ-
ನರುಹಿದೊಸಗೆಗಳಿಲ್ಲ,
ಬರುವನೆನ್ನುತ ಬಗೆಯಿದೇನೋ
ಮೊರೆಯುತಿದೆ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ.
ಎಂತಲೇ ದಿನವೆಲ್ಲಾ. . . .
ಎಂತಲೇ ದಿನವೆಲ್ಲ ಹೀಗೆಯೆ
ನಿಂತು ಸಿರುಕಿಪೆನಲ್ಲಾ !

೨

ಸದ್ದನಾವುದ ಕೇಳಿದರೆ ಜು-
ಮ್ಮೆದ್ದ ಮೈಮನದಿಂದ
ಎದ್ದು ನೋಡುವೆ ಇನಿಯನೆಂದೇ
ಹೊದ್ದಿದಾತುರದಿಂದ.
ಆತನಲ್ಲದೆ ಇರಲು ಬಯಕೆಯು
ಬೀತು ಬಳಲಿಕೆಯಾಂತು,
ಕಾತರದಿ ಬಂದೊಳಗೆ ಬೀಳುವೆ–
ಕಾಯ್ದು ಸುಯ್ಲಲಿ–ಸೋತು.

ಮತ್ತೆ ಆಶೆಯು ಕೂಗಿ . . . .
ಮತ್ತೆ ಆಶೆಯು ಕೂಗಿ ಕರೆಯಲು
ಒತ್ತಿ ಏಳುವೆ ಬೇಗಿ.

೩

ದೂರ ಬರುತಿರಬಹುದು ನನ್ನಾ
ನೀರನೆಂಬ ವಿಚಾರದಿ,
ಏರಿ ನೆಲೆಮನೆ ಹುಬ್ಬಿನೊಳು ಕೈ-
ಯೂರಿ ನಿರುಕಿಪೆ ದೂರದಿ;
'ಏನಿದಿವಳಾರನ್ನು ನೋಡುವ-
ಳೇನಿದಾತುರ ?' ಎನ್ನುತ
ಆಡುವುದೆ ಜನ ?–ಎಂದು ಸುತ್ತಲು
ನೋಡುವೆನು ನಾನಂಜುತ
ಬರಲಿರುವನವನೆಂದು . . . .
ಬರಲಿರುವನೆಂಬೀ ಬಗೆಯು ಬರಿ–
ದೊರೆತಕೇನೆನಲಿಂದು ?

*   *   *

ಮೂರು ದಿನಗಳು ಜಾರಿದುವು ಬರಿ–
ದಾರಿ ಕಾಯುತಲಿರುವೆನು.
ಹಾರಯಿಕೆಯೆಂತಹದು ? ನಲ್ಲನು
ಬಾರನೇಕೆನುತಿರುವೆನು.

ಮನವನಿನ್ನೇತರೊಳೊ
ಹೆಣೆದವನ ಮರೆಯುಲಿಕೆ
ಹಣುಗಿಯೇ ಹಣುಗುವೆನು, ಆದರೇನು !

೪

ಕಿಡುಗೇಡಿ ತಂಗಾಳಿ-
ಯೊಡನೆ ಬಂದಾ ನೆನಹು
ಒಡಲ ಜುಮ್ಮೆನಿಸಿ ನವಿರೇರಿಸುವುದು.
ಬೆಳುದಿಂಗಳೊಡಗೊಂಡು
ತಿಳಿಯದಂತೈತಂದು
ಕಳವಳವ ಕರುಳಿನೊಳಗೂರಿಸುವುದು.

೫

ತನ್ನವಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ
ಹಾಡುತಿಹ ಹಕ್ಕಿಯುಲಿ
ತನ್ನ ಮಟ್ಟಕೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೆ?
ನನ್ನದೇನಿರಲು ಬಹು-
ದನ್ನೆಯುವು ! ಅವನ ನೆನ-
ಪನ್ನು ಕಿವಿಗೊತ್ತಿ ಕಾಡುವುದು ಬರಿದೆ.

೬

ಸುಡಲಿ, ಬಂದಿತಿದೇಕೊ
ಜಡಿಯ ಮೋಡದ ಜಿನುಗು !
ಹಿಡಿದು ಬೆಸೆವುದು ಆತನಾಶೆಯೊಡನೆ,
ಇಡಿದ ಕತ್ತಲೆಯಿರುಳು
ಮಿಡುಕುತೊಬ್ಬಳೆ ಮಲಗಿ-
ದೆಡೆಗೆ ಕಳುಹುವುದವನ ಬಯಕೆಯನ್ನೇ.

೭

ಮುಳಿಸು ಹೆಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ
ಮಾಡಿದಾ ನಿರ್ಣಯವು
ಗಳಿಗೆಯರೆಗಳಿಗೆಯೂ ನಿಲ್ಲದಿಹುದು.
ನನಗಿರುವ ಆತುರವು
ಇನಿಯಗೇಕಿರದೆಂದು
ಜಿನುಗಿ ನನ್ನೆದೆಯುಸಿರ ಚೆಲ್ಲುತಿಹುದು.

೮

'ಇನಿತೊಂದು ಹಲುಬಿ ಕಂ-
ಬನಿಯಿಡುವೆನವಗಾಗಿ
'ನೆನಪಾದರೂ ಇಹುದೆ ನನ್ನದವಗೆ?'
ಎನುವ ಯೋಚನೆ ಬರಲು
ಮುನಿಸು ಮೊಗದೋರಿ ನಾ-
ನೆನುವೆ 'ಇನಿತೇಕೆ ಮನದಳಲು ನನಗೆ?'

ಮಿಂಚಿನ ನೋಟ

ಗಝಲ್

೧

ಕೂಗು ಕೂಗೆಲೆ ಕೋಗಿಲೆಯೆ ನೀ
ಗಳಪುತಿರು ಇರು ಅರಗಿಣಿ!
ಏಗಲೂ ನುಡಿ ಕೊಳಲೆ, ವೀಣೆಯೆ–
ರಾಗಿಸಲಿ ನಿನ್ನಾದ್ಧ್ವನಿ!
ನಿಮ್ಮ ಉಲುಹಿನೊಳೆಲ್ಲಾ....
ನಿಮ್ಮ ಉಲುಹಿನೊಳೆಲ್ಲ-ಕೇಳುವೆ
ನಮ್ಮವನ ಸವಿಸೊಲ್ಲಾ.

೨

ತುಂಬುದಿಂಗಳ ಬಿಂಬವೇ ನೀ
ಕಾಂಬೆಯೇಕೊಂದೇ ದಿನ?
ಅಂಬರದಿ ನಗುತಿದ್ದರಾಗದೆ–
ಇಂಬು ಬಿಡದೆಯೆ ದಿನದಿನ?
ನಗುಮೊಗದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ....
ನಗುಮೊಗದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ರಮಣನ
ನಗೆಯು ಬಗೆಯಿಹುದಲ್ಲಿ!

೩

ತನಿರಸವನೆಲ್ಲಿಂದ ತಂದಿರೆ
ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲವೇ ?
ಇನಿದನೆಲ್ಲಿಂದೆಳೆದಿಹಿರಿ ಕೆನೆ-
ವಾಲೆ ಜೇಂಗೊಡವೇ ?
ಬಲ್ಲೆನಾನಿದರಂದ. . . .
ಬಲ್ಲೆನಾ ತಂದಿರುವಿರಿನಿಯನ
ಬಾಯ ತಂಬುಲದಿಂದ.

೪

ಮುಡಿದ ಮಾಲೆಯ ಮೆಲ್ಲಿತಾಗಿಹ
ಬೆಡಗಿನಲರಿನ ಸೋಂಕದು
ಒಡೆಯನಪ್ಪುಗೆ-ಸೊಗವ ಮನದೆದು-
ರಿಡುವ ಸಾಧನವಹುದಿದು;
ಆದರೇನಿದು ಎಲ್ಲಾ. . . .
ಆದರೇನಿದು ಎಲ್ಲವೂ ಬಲು-
ಬೇಗ ಬಯಲಹುದಲ್ಲಾ !

೫

ಎಲ್ಲವಿವು ತೋರುವುವು ನನ್ನೆದು-
ರಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಮಾಟವ
ನಲ್ಲನೊಡನಿರೆ ಸವಿವೆನವಿರತ-
ಎಲ್ಲವೀ ಸೊಗದೂಟವ
ಬರುವುದೆಂದಾ ಕಾಲ. . . .
ಬರುವುದೆಂದೋ ಎಂದು ನೂಕುತ
ಲಿರುವೆ ದಿನಗಳನೆಲ್ಲ !

ಬೇಡವೆನಗಿನ್ನೇನು !

ಮಾಲಕಂಸ

ಒಡೆಯ ನಿನ್ನಾಶೆಯೊಳೆ ತೊಡಕಿ ನಾ ಮಿಡುಕುತಿರೆ
ಹಡೆದಮ್ಮ ಕೂಗಿದಳು: "ಹುಡುಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರೆ!"
ಜಡಭಾವದಿಂದ ಎಳೆದಿಡುತಲಡಿಗಳನು
ನಡೆದು ಅವಳೆಡೆಗೆ ಕೇಳಿದೆ: "ಕರೆದುದೇನು?"
ಕಿರುನಗೆಯ ನಗುತಮ್ಮ ಹೊರಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದು
"ನಿರುಕಿಸೆಲ್ಲವ ನಿನ್ನದಿರುವುದಿದು" ಎಂದೊರೆದು
ಹರಡಿರುವ ಒಡವೆಗಳನೆಲ್ಲ ತೋರಿದಳು,
ಬೆರತು ನಾ ನಿಂತೆ ಬೆರಳಿರಿಸಿ ಬಾಯಿಯೊಳು.
ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ ಹೊನ್ನ ಹೂ-ರವಿಕೆಗಳು!
ರನ್ನದೋಲೆಯು ಮುತ್ತು ಚಿನ್ನದಾಭರಣಗಳು!
ಕುಸುರು ಕುಸುರಿನ ಹವಳ ಬೆಸೆದ ಕಂಕಣವು!
ಹಸನು ಹೊಗರುಗುವ ಕಾಲ್ಕಡಗ ಪೈಜಣವು!
ಬಗೆಬಗೆಯು ಕಮ್ಮೆಣ್ಣೆ ಸೊಗಸೆನಿಪ ಪನ್ನೀರು!
ಮೃಗಸಾರ ಕರ್ಪೂರ ಅಗುರು-ಗಂಧದ ತಿಗುರು!
ಹಣ್ಣುಹಂಪಲವು ಸವಿಯನ್ನದಿನಿಸುಗಳು!
ಕಣ್ಣಸೆಳೆಯುವ ಹಲವು ಬಣ್ಣದರಳುಗಳು!
ನೋಡಿದೆನದೆಲ್ಲವನು, ನೋಡಿಯೇ ನೋಡಿದೆನು,
ಕೂಡಿಸಿದೆನದರಲಿಯೆ ನೀಡಿರುವ ನೋಟವನು.

‘ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದಿದು’ ಎಂಬುದನು ನೆನೆದು
ಉಲ್ಲಸವು ಆಟವಾಡಿತು ಮನದಿ ಕುಣಿದು.
ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಗೈತಂದು
ಕೊಂಡಾಡತೊಡಗಿದರು ನನ್ನ ದೈವವನಂದು.
ಕೊರೆಯುವೆದೆನೋವೆಲ್ಲ ಹೇಗೊ ಮರೆಯಾಯ್ತು
ಗರುವಿಕೆಗೆ ಮೈ-ಮನವದಾಗ ಸೆರೆಯಾಯ್ತು.
ಉಡುಗೆಯುಡಬಯಸಿದೆನು, ತೊಡಿಗೆಯಿಡಬಯಸಿದೆನು,
ಮುಡಿಬಿಗಿದು ಬೆಡಗಿನೊಳು ಮುಡಿವೆನೆಂದೆನು ಅರಳು,
ತಂಪು ಬಾವನ್ನದಣ್ಪನು ಮೈಗೆ ತೀಡಿ
ಸೊಂಪಾಗಿರುವೆನೆಂದೆ ಸವಿಯುಣಿಸನೂಡಿ.
‘ಮುಂದೇನು? ಮುಂದೇನು?’ ಎಂದು ಯಾರೋ ಕೇಳಿ-
ದಂದ ಕಿವಿದೆರೆಗೈದಲೆದೆಯು ಜುಽಮ್ಮೆನು ತಾಳಿ
ತನುವೊಮ್ಮೆದೊಮ್ಮೆಯೇ ನವಿರಿಗೊಳಗಾಯ್ತು,
ಇನಿಯ ನಿನ್ನಯ ನೆನಹೆ ಮನತುಂಬಿ ಹೋಯ್ತು.
ಬಿಡುಬಿಡರಿತೆನು ನಿನ್ನ ಹುಡುಗಾಟವೆಲ್ಲವನು
ಹಡೆದಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು: ಒಡವೆಯಿವನೆಲ್ಲವನು
ನೀನೆ ನನಗಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿರುವೆಯಂತೆ!
ಏನು ಈ ಮೋಡಿಯಾಟವನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆ?
ತೊಡೆಯಲಿಕೆ ನೆನಹನೀನೊಡವೆಗಳ ಕಳುಹಿಸಿದೆ,
ಜಡಮತಿಯು ನಾನರಿವುಗೆಡುತವಕೆ ಬೆರಗಾದೆ.
ನಿನ್ನ ಮರಸುವ ಚಿನ್ನರನ್ನದೊಡಿಗೆಗಳು
ಮಣ್ಣುಗೂಡಲಿ ಹಾಳು ಬಣ್ಣದುಡುಗೆಗಳು!
ಬೇಡವೆನಗಿನ್ನೇನು! ಬೇಡವೆನಗಿನ್ನೇನು!
ಓಡಿ ಬಾ ದೊರೆಯೆ, ನೀನೇ ಬೇಕು ನೀನು!

ಕೊರಗುತಿರುವೆದೆಗೆ ಬರೆ

ಸಾವೇರಿ

೧

ನೀಕೊಡುವುದೆಂದು ಮನೆ-
ಯಾಕೆಯಧಿಕಾರವನು ?
ಸಾಕಿದೇಕಾಕಿನಿಯು ಕಾಕುಬಾಳು !
ಹಾಕುತಿದೆ ಬರೆಯು ಮೊದ-
ಲೇ ಕೊರಗುತಿರುವೆದೆಗೆ
ಲೋಕದಾ ಜನರ ಬಡತನದ ಗೋಳು.

೨

ನಿರುಕಿಸಿದರೆತ್ತಲೂ
ತಿರಿವವರ ತಂಡಗಳು
ಕುರುಡ-ಕುಂಟರು, ಕರುಣಗೀತದವರು !
ಕೊರೆವ ಚಳಿ ಬಿರುಬಿಸಿಲಿ-
ನರಿವಿಲ್ಲದಲೆ-ಕೂಳು-
ದೊರೆಯದಿದ್ದರು ದುಡಿವ ಜೀತದವರು !

೩

ಹಸಿವು ಹಸಿವೆಂಬುಲುಹು
ದೆಸೆಯ ಮುತ್ತಿದೆ, ಜನದ
ಬಸಿರ ಬೇಗೆಗೆ ಹಸಿರೆ ಬಾಡುತಿಹವು;
ಹಸುಳೆಗಳು ಹಡೆದವರ
ಗಸಣಿಗಳೆಯುಲಿಕೆಂದು
ಮಸಣದಲಿಯೇ ವಸತಿ ಮಾಡುತಿಹವು !

೪

ನೋಡುತಿಹೆನೆಲ್ಲವನು
ನೀಡು-ನೋಟಗಳಿಂದೆ,
ಮಾಡುವೆನದೇನು . .! ಬಿಸುಸುಯ್ಯುವುದೊಂದೆ;
ನಿನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊನ್ನು ಹಣ
ನನ್ನದಾಗಿದ್ದರೂ
ಚೆನ್ನ ! ಬರಿಗೈ-ಬಡವಿಯಿರುವೆನಿಂದೆ.

೫

ಒಡೆಯ ನೀನೊಲಿದು ನಿ-
ನ್ನೊಡವೆಯೆಲ್ಲವ ನನ್ನ
ಒಡೆಯತನಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಅದೆಂದು ಕೊಡುವೆ ?
ಕೊಡಲು ತಿರೆಯನೆ ತಿನುವ
ಬಡತನದ ಭೂತವನು
ಹೊಡೆದು ಹಸಿವಿನ ಪಿಡುಗ ತೊಡೆದೆ ಬಿಡುವೆ !

ದೈನ್ಯದಾ ದನಿಯು ಕರುಣದ ಮೊರೆಯು ಕೂಗ
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೇಳದಂತಾಗಿಸುವೆನಾಗ.

ಹಾರಯ್ಕೆ

ಗಝಲ್

೧

ಕೆಳದಿಯುರನೊಡಗೊಂಡು ಕೆಲೆಕೆಲೆ-
  ದುಲಿದು ಮೇಲಕೆ ಹಾರಿ,
ಇಳೆಯುವರಸಣಕಿಸುತೆ ಪಕ್ಕವ
  ಕೆಳರಿ ಬಾನೆಡೆಗೇರಿ,

ತಳರುತಿಹೆ ನೀನೆಲ್ಲಿ? ಹಕ್ಕಿಯ-
  ಕುಲದರಸೆ ಹೇಳಿಲ್ಲಿ!
ಗೆಳೆಯನೆಡೆ ದೊರೆಯುವುದೆ ನೀನಡೆ-
  ದುಳಿವ ದಾರಿಯೊಳೆಲ್ಲಿ?

ದೊರೆತರಾತಗೆ ನೀನು....
ದೊರೆತರಾತಗೆ ನನ್ನ ಬಾಳಿನ
  ಕೊರಗನರುಹುವೆಯೇನು?

೨

ಅಳತೆಯಿಲ್ಲದ-ಹೊಳೆವ-ಕೈಗಳ
ಕಳುಹಿ ವಿಶ್ವದೊಳೆಲ್ಲಾ
ಬೆಳಕುಬಣ್ಣವ ಬಳೆವ ತಾವರೆ-
ಗೆಳೆಯ ಲಾಲಿಸು ಸೊಲ್ಲಾ!

ನನ್ನ ಮನದಳಲನ್ನು ಬರೆದಾ
ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು
ಚೆನ್ನನಿರುವಲಿ ಕಳುಹಲಿಹೆ, ನೆರ-
ವನ್ನು ನೀಡುವೆಯೇನು?

ಒಂದೆ ಒಂದಾ ಕೈಯು....
ಒಂದೆ ಕಿರುಗೈ ಕಳುಹಿ ಓಲೆಯ-
ನೊಂದಿಸಾತಗೆ ಜೀಯ!

೩

ಮುಮ್ಮಳೆಯ ಕಮ್ಮುಗಿಲ ಸಿಡಿಲೇ
ಹೆಮ್ಮುಗಳ ಮೊರೆಕೇಳಿ
ಒಮ್ಮೆ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ ಕೊಡುವಿರೆ
ನಿಮ್ಮ ಗುಡುಗನು? ಹೇಳಿ!

ನಲ್ಲನೆಲ್ಲಿಹನೇನೊ! ನನ್ನದು
ಮೆಲ್ಲುಲಿಯ ದನಿ ಕೇಳದು,
ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲವಗೆ ಸುದ್ದಿಯ
ಸಲ್ಲಿಸಲೆ ಬೇಕಿರುವುದು,

ಗುಡುಗಿನಾ ಮೊಳಗಿಂದೆ....
ಗುಡುಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿ ನನ್ನ ನೆನಹನು
ಕೊಡುವೆನಾತನಿಗಿಂದೆ.

೪

ಗಗನದೊಳು ತೇಲಾಡುತಾಡುತ
ನಗುವ ಚುಕ್ಕಿಯು ಬಳಗವೆ,
ಸೊಗಸು ನಿಮ್ಮದು ಬದುಕು ನೀವೀ
ಜಗದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲವೇ?

ಮಿಣುಕುನೋಟದೊಳೇನನೆಲ್ಲವ-
ನಿಣುಕುತಿಹ ಧ್ರುವತಾರೆಯೆ,
ಕ್ಷಣವೆ ನಿನ್ನಯ ಕಣ್ಣಬಲುಹನು
ನನಗೆ ನೀಡುಪಕಾರಿಯೆ!

ಅವನನೊಮ್ಮೆಯೆ ನೋಡಿ....
ಅವನ ನೋಡುತ ನಲಿದು ಹಾಡುವೆ
ಕವನ ನಿನ್ನದು ಮಾಡಿ.

೫

ಬೇಸಗೆಯು ಬಿರುಗಾಳಿ, ನಿನ್ನದಿ-
ದೇಸು ನಡಿಗೆಯು ವೇಗ?
ತಾಸುಹೊತ್ತಿರವದನು ಕೊಟ್ಟರೆ
ಗಾಸಿ ನಿನಗೇನೀಗ?

ನಿನ್ನ ತೆರದೊಳೆ ನೀರು-ನೆಲ-ಮುಗಿ-
ಲೆನ್ನದೆಯೆ ನಾ ಹಾರಿ,
ಚೆನ್ನನಿರುವಲಿ ತೆರಳುವೆನು, ಆ-
ನನ್ನಿಕಾರನ ಸೇರಿ

ಬೆರೆಯುವೆನು ನಾನಾಗ....
ಬೆರೆಯುವೆನು ನಾನಾಗ ಪಡೆವುದು
ಮರಳಿ ನಿನ್ನಯ ವೇಗ.

ಯಾವ ದಾರಿಯೊ !

ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯಾ

೧

ಯಾವ ದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು !

ಭಾವಿಸುತ ಬಾಯ್ದೆರೆದು ಕುಳಿತರೆ
ಸಾವೆ ಸರಿ ! ಎಂಬಾ ವಿಚಾರದಿ
ಜೀವದರಸನದೆಲ್ಲಿರುವನಾ
ಠಾವನರಸುತ ತೆರಳಲಿರುವೆ;

ಯಾವ ದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು.

೨

ದೇಶವಲೆದವನೆಂದು ನಾ ಸಂ-
ನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನನಿಂದು

ಹಾರಯಿಸಿ ಕೇಳಿದರೆ ಆತನು
ತೋರಿಸುತ ತೆಂಕಣವ ಬೆರಳಲಿ:
'ಸಾರು ಈ ದಾರಿಯೊಳು ನಿನ್ನವ-
ನೂರ ಸೇರುವೆ ನೇರ' ಎಂದನು.

ಯಾವ ದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು !

೩

ಕೇಳಿದರೆ ಯಾಜಿಗಳನಾಗಲೆ
ಹೇಳಿದರು ಬಲಿ ಕೊಡುತಲೆ:

"ಬೇಳುವಮರಗಳ ಸಾಲುದಾರಿಯು
ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆಯು? ಹಾಗೆ ಹೋದರೆ
ನಾಳೆಯೇ ನೋಡುವೆಯು ನಿನ್ನ-
ನ್ನಾಳುವವನಾಳಿಯನು" ಎಂದರು.

ಯಾವ ದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು!

೪

ಯೋಗಿರಾಜಯ್ಯನಿಗೆ ನಾ ತಲೆ-
ಬಾಗಿ ವಿನಯದಿ ಕೇಳಿದೆ.

ಮುಗಿದ ಕಂಗಳನಗಲಿಸದೆ, ತುಟಿ-
ಬಿಗಿದ ಬಾಯನು ಬಿಚ್ಚದೆಯೆ, ಕೈ-
ಮುಗಿಲ ಕಡೆ ನೀಡಿದನು; ತಿಳಿಯದೆ
ವಿಗಡತನವದು ನಗುತ ಮರಳಿದೆ.

ಯಾವದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು!

೫

ಭಾಗವತದಾ ದಾಸರಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ.

'ವಿಟ್ಠಲನ ಗುಡಿಯೆದುರ ಬೀದಿಯೊ-
'ಳಿಟ್ಟು ಅಡಿಯನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು

'ನೆಟ್ಟನೆಯುದಾ ಬಟ್ಟೆ, ಸೇರುವೆ
'ತಟ್ಟನೆಯೆ ನಿನ್ನವನ' ನೆಂದರು.
ಯಾವದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು !

೩

ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳೆನಿಸಿ ಕೊಂಬರ
ಹೊದ್ದಿ ಹಾದಿಯ ಕೇಳಿದೆ;
ಇದ್ದ ಊರನ್ನುಳಿದು ಬೇರೆಯ
ಸುದ್ದಿಯನೆ ನಾವರಿಯೆವೆಂದರು;
ಮೊದ್ದುತನವೇನೆಯ್ದ ಬೇಕವ-
ನಿದ್ದೆಡೆಯ ನಾನೆಂಬುದಿದುವೇ !
ಯಾವದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು !

೭

ಜೋಯಿಸರ ಕೇಳಿದೆನು ಬಗೆಬಗೆ-
ಕಾಯಕಿಗಳನು ಕೇಳಿದೆ.
ಬೇರೆ ಬೇರೊಂದೊಂದು ದಾರಿಯ
ತೋರಿಸಿದರೊಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಎನೆ
ಗಾರುಗೊಂಡಿತು ಮನವು; ಯಾವುದು
ತೋರದೆಯೆ ತೊಳಲುತ್ತಲಿಹೆನು.
ಯಾವದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು !

೮

ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿರಲು ಬಹುದೇ
ನಲ್ಲನೆಡೆಯನು....! ಅಲ್ಲದೆ-

ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸಿರಲು ಬಹುದೇ-
ಸುಳ್ಳನೇ ಬರಿ..! ತಿಳಿಯದೊಂದೂ,
ನಲ್ಲನೊಡನಿದ್ದೆನ್ನ ನೆನಹದೆ
ಟೊಳ್ಳು ಕನಸಾಗಿರಲು ಬಹುದೇ..!

ಯಾವ ದಾರಿಯೊ ಕಾಣೆ ನನ್ನಯ
ದೇವನಿರುವೆಡೆ ಸಾರಲು!

ಉನ್ಮಾದಿನಿ

ವಸಂತ

೧

ಬಂದೆ ಬರುವನಂತೆ ಆತ
ಬಂದೆ ಬರುವನಂತೆ !
ಚೆಂದದೊಸಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ
ನವಿರ ಹೊರೆಯನಾಂತೆ !

ನಿಂದೆ ಮರುಳೆಯಂತೆ....
ನಿಂದೆ ಮರುಳೆಯಂತೆ, ನೆರೆಯೆ
ಮೈಮರೆವಿನ ಸಂತೆ.

೨

ಇನಿಯ ಬರುವ ಮೊದಲೆ ನನ್ನ
ಮನೆಯನೆಂತು ಮಿನುಗಿಸುವೆ ?
ಮನಸು ಮೆಚ್ಚಿ ತಕ್ಕಪಂತೆ
ತನುವನೆಂತು ತೊಳಗಿಸುವೆ ?

ಬರಲು ನಿಲುವೆನೆಂತು....?
ಬರಲು ನಿಲುವೆನೆಂತು? ಅವನ
ಕರೆದು ನುಡಿವೆನೆಂತು ?

೩

ಆತನನೆಂತಾದರಿಸಲಿ ?
ಆಸನವಾವುದನಿರಿಸಲಿ ?
ಪ್ರೀತಿ ಯಾವ ರಸದೊಳೇನೊ !
ಪಾಕವನಾವುದ ತರಿಸಲಿ ?

ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದೊಂದು....!
ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದೊಂದು, ಅವನ
ತಣಿಸುವ ತೆರನಿಂದು!

೪

ತಣಿಸುವ ತೆರನೊಂದರಿಯದೆ,
ತಿಳಿದ ಜನರೊಳಾರಯ್ಯದೆ,
ಇನಿಯನ ನೋಡಲಿಕೆ ಬರಿದೆ
ಹಲುಬಿದೆ; ಬಲು ಹುಚ್ಚಿಯಾದೆ;
ನೋಡುವೆನವನನ್ನು....!
ನೋಡುವೆನವನನ್ನು, ಆಗ
ಮಾಡಲಿ ನಾನೇನು?

೫

ಮಾಡದಲಾವಾವುದನೂ
ಮೋಡಿವಡೆದ ತೆರದಿ ನಾನು
ನೋಡುತಲಾತನನೆ ನಿಂತು,
ಬೇಡಿಕೊಳುವೆ ನಯದೊಳಿಂತು:
"ನೋಡು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ....!
"ನೋಡು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ, ದೊರೆಯೆ
ನಾನಿರುವೆನು ಹುಚ್ಚಿ!"

೬

"ನಿನ್ನ ಕಾಂಬ ಉನ್ಮಾದದಿ
ಇನ್ನಾವುದನರಿಯದವಳು,
"ನಾಣು ಜಾಣು ರೀತಿ ನೀತಿ
ಮಾನಾದರ ಕಾಣದವಳು,

"ನೀನೆ ಹೇಳು ನಲ್ಲಾ....!
"ನೀನೆ ಹೇಳು ನಲ್ಲ, ಮಾಡ-
ಲೇನು ನಾನದೆಲ್ಲಾ!"

೭

ಬಿನ್ನವಿಸಲು ನನ್ನೀ ಕತೆ
ಉನ್ಮಾದಿನಿಯಿವಳೆನ್ನುತೆ
ಚೆನ್ನ ಮುರಳಿ ತೆರಳುವನೇ–
ನನ್ನೊಳು ಕೀಳ್‌ಗಣ್ಣಿರಿಸುತೆ?
ಅಹುದೆ ತೆರಳಬಹುದೇ....?
ಅಹುದೆ ತೆರಳಬಹುದೆ? ಅವಗೆ
ನನ್ನಿರವಿದು ಅರಿದೇ?

೮

ನನ್ನಿರವಿದು ತಿಳಿಯದೇನು?
ಮನ್ನಿಯುನವ ಮರುಳನೇನು?
ನನ್ನಿಯು ತನಗಾಗಿ ಈಕೆ
ಉನ್ಮಾದಿನಿಯಾದಳೆನುತೆ
ಕರೆವ ಕರುಣೆಯಿಂದೆ....
ಕರೆವ ಕರುಣೆಯಿಂದೆ, ನನ್ನ-
ನಿರಿಸಿಕೊಳುವ ಮುಂದೆ.
ಇರಿಸಿಕೊಳುವ ಮುಂದೆ, ಒಡನೆ
ಬೆರೆವ ನಲುಮೆಯಿಂದೆ.

ನನ್ನ ಹಾಡು

ಭೈರವಿ

೧

'ಬರಿಯೆ ಬಿಸುಸುಯಿಲಿಂದಲೀ ಹಗ-
ಲಿರುಳ ಕಳೆಯುವುದೇನು—
ಸರಿಯೆ!' ಎನುತೇನೇನೊ ಹಾಡುತ-
ಲಿರುವೆನೇಗಲು ನಾನು.

ನನ್ನ ಹಾಡುಗಳೆಲ್ಲವಿವು ಮನ-
ದನ್ನ ನಿನಗಾಗಿರುವುವು;
ನನ್ನ ಹಾಡಿನ ವರ್ಣ-ವರ್ಣವು
ನಿನ್ನನೇ ಕುರಿತಿರುವುವು;

ನಿನ್ನ ನೆನಹನೆ ಮೊರೆವುವು....!
ನಿನ್ನ ನೆನಹನೆ ಮೊರೆವುವೆಲ್ಲವು
ನಿನ್ನ ಕರೆಯುತಲಿರುವುವು.

ವಿರಹಿಣಿ

೧

ಹಾಡ ಕೇಳುತ ಜನಗಳೆಲ್ಲರು
ಖೋಡಿಗಳೆಯುತೆ ನನ್ನ
ಏಡಿಸುತ ನಗೆಯಾಡುತಿರುವುದ
ನೋಡುತಿರುವೆನು ಚೆನ್ನ !

"ಏನು ಹಾಡಿನ ರಾಗ! ಅಳುವಿನ
ತಾನಗಳೆ ತುಂಬಿರುವುವು !"
"ಏನು ಮಾತಿನ ರೀತಿ! ಬರಿ ತಿ-
ಲ್ಲಾಣವೋ ಎಂದೆನಿಪುವು!"

ಎಂಬವರ ನುಡಿ ಕೇಳಿ....
ಎಂಬವರ ನುಡಿ ಕೇಳಿ 'ಅಯ್ಯೊ!'
ಎಂಬೆ ಮರುಕವ ತಾಳಿ.

೨

ಬಾಳು ನನ್ನದು ಅಳಲ ಹೊಳೆಯೊಳೆ
ತೇಲಿ ಮುಳುಗುತಲಿರುವುದು.
ಹೇಳುವೀ ಹಾಡೊಳಗೆ ಬೇರೆಯ
ಭಾವವೆಂತದು ಬರುವುದು?

ಹಾಡು ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕೇ
ಮೂಡಿಕೊಂಡಿರದೇನು?
ನೋಡಿರದ ವಸ್ತುವನು ಚಿತ್ರದಿ
ಕೂಡಿಸಲು ಬಹುದೇನು?

ಏನೆ ಜನವೆನಲೀಗ....
ಏನೆ ಜನವೆನಲೀಗ ಹಾಡುವೆ
ನಾನು ನನ್ನಯ ರಾಗ!

೪

ಉರಿವ ಬೇಗೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡವ-
 ನೊರಲುವಾ ನುಡಿಯರ್ಥವು
ಹೊರಗೆ ನಿಂತವಗಾಗುವುದೆ ಅವ-
 ನರಿಯೆನೆಂಬುದು ವ್ಯರ್ಥವು

ಇರುಳು ಹಗಲಿನ ಸಿರಿಯ ಬಣ್ಣಿಸೆ
 ಕುರುಡನರಿಯುವನೇನು !
ಇರುಹು·ತಿಳಿಯದೆ ನನ್ನ ಹಾಡನು
 ಜರಿದರಾಗುವುದೇನು !

ಬರಿಯೆ ತರನನವೆಂದು . . . .
ಬರಿಯೆ ತರನನವೆಂದು ಬಗೆವರ
 ಮರುಳಿಗೇನೆನಲಿಂದು !

ಹೂವಡಿಗಿತ್ತಿ

ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯಾ

ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೧

ಸಂಪಗೆಯ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ
ಸೊಂಪು ಸೇವಂತಿಗೆಯ
ಕಂಪೊಗೆವ ಜಾಜಿಯನು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೆಂಪು-ಬಿಳಿ ತಾವರೆಯ
ಸುರಯಿ ಸುರಹೊನ್ನೆಗಳ
ಪೆಂಪುವಡೆದರಳುಗಳ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೨

ಒಮ್ಮೆಯೇ ಮೂಸಿದರು
ಜುಮ್ಮುಜುಮ್ಮೆನುವುದೆದೆ,
ಕಮ್ಮನೆಯ ಹೂಗಳಿವು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ನಮ್ಮ ತೋಟಿಗರಣ್ಣ
ಹೆಮ್ಮೆಯಲಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿದ
ಸೊಮ್ಮು ಈ ಅರಳುಗಳು, ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೩

ಬರಿಯೆ ಹೊರಬಣ್ಣದಲಿ
ಮಿರುಗಿ ಕಣ್ಣನು ಸೆಳೆವ
ಬರಡುಗಂಪಿನವಲ್ಲ, ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಹುರುಳನೆಲ್ಲೆಡೆಯಲಿಯು
ಹರಡಿ ಮಂದಿಯ ಮನವ
ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವ ಅರಳು, ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ॥ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೪

ಬೆಳಗುಜಾವದಿ ಮೂಡಿ-
ದೆಳ ನೇಸರನು ನೋಡಿ
ನಲಿದು ಬಾಯ್ದೆರೆದರಳ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಎಳೆಯ ನೇಸರು ಹೊನ್ನ
ಸೆಳೆಗದಿರ ಸೋಂಕಿಸಲು
ತಳೆದಿಹವು ಹೊಸಚೆಲುವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ॥ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೫

ಅಳಿಯು ಬಳಗದ ಕಣ್ಣು-
ಗಳನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತಂದೆ
ಗಳಿಲನೇ ನೀವೀಗ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಅಳಿಯು ಬಳಗದ ಬಾಯ್ಗೆ
ಸಿಲುಕಿದರೆ ಈ ಅರಳಿ-
ನೆಳ ಎಸಳು ಸಹ ಸಿಗದು, ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ॥ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೧

ದೂರದೂರದಿ ನೋಡೆ
ತೋರದಿವುಗಳ ಸೊಬಗು
ಸೇರಿಸಲು ಮುಡಿಗಿವನು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಸೇರಿಸಲು ಮುಡಿಗಿವನು
ಮುನಿದಿರೆಯು ನಿಮ್ಮವನು
ಸಾರಿಬರುವನು ಬಳಿಗೆ, ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ೨ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೨

ಸುರಲೋಕದರಳುಗಳು
ಸರಿಯೆನಿಸವಿವುಗಳಿಗೆ,
ಗರತಿಯರು ನೆರೆದೀಗ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಗರತಿಯರೆ ನೀವು ಮುಡಿ-
ಗಿರಿಸಿದರೆ ಈ ಅರಳ
ಸುರರನ್ನು ವಿರಾರುವಿರಿ! ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ೨ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೩

ಮಡದಿಯರು ಮುಡಿಮುಡಿದು
ಬೆಡಗ ಬಳೆಯಿಸಿರೆಂದು
ಪಡುವೆನಾ ತವಕವನು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಮುಡಿಯದಿರೆ ಈ ಹೂವು
ಕೆಡುತೆ ಸುಮ್ಮಗೆ ಬಾಡಿ
ಹುಡಿಗೂಡಿ ಹೋಗುವುವು; ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ೨ ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ!

೯

ಬೆಡಗಿನಸರಳಿವು ಬರಿದೆ
ಹುಡಿಗೂಡಿದರೆ ನಾನು
ತಡೆಯೆನೆದೆ ಮಿಡುಕನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !
ಒಡೆಯ ತೋಟಿಗರಣ್ಣಾ
ಒಲವಿನಲಿ ಕೊಟ್ಟರಳ
ಕೆಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಹುದೆ? ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾs ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !

೧೦

ಹುಡಿಯು ಕೂಡಿಸಿ ಹೂವ
ಕೆಡಿಸುವುದಕಿಂತಲೂ
ಕೊಡುವೆ ಹಾಗೆಯೆ ಮುಡಿದುಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !
ಮುಡಿಯೆ ಅರಳನು ನಿಮ್ಮ
ಬೆಡಗನ್ನು ನೋಡುತಲಿ
ಪಡೆವೆ ನಾ ನಲಿವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !
ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾs ಹೂವ ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !

೧೧

ಸಂಪಗೆಯು ಮಲ್ಲಿಗೆಯು
ಸೊಂಪು ಸೇವಂತಿಗೆಯು
ಕಂಪೊಗೆವ ಜಾಜಿಯನು ಕೊಳ್ಳಿರಮ್ಮಾ !
ಕೆಂಪು-ಬಿಳಿ ತಾವರೆಯ
ಸುರಯಿ ಸುರಹೊನ್ನೆಗಳ
ಪೆಂಪುವಡೆದರಳುಗಳ ಮುಡಿಯಿರಮ್ಮಾ !
ಮುಡಿಯಿರಮ್ಮಾs ಬೆಡಗ ಪಡೆಯಿರಮ್ಮಾ !

ಶಬರಿಯ ಬಾಳು

ಮುನ್ನುಡಿ

ರಾಮನನ್ನರಿತವರು ಶಬರಿಯನು ಅರಿತಿಹರು,

ಮಾತು ಶಬರಿಯದಲ್ಲ, ಬಗೆವೊನಲಿದಾಕೆಯದು.

ಶಬರಿಯ ಬಾಳು

೧. ಬೀಡ ಬಳಿಯೊಳು ಕುಳಿತು:–

"ಒಬ್ಬಳೇ ಒಬ್ಬಳೀ ಕಗ್ಗಾಡಿನೊಳಗಿರುವೆ,
ನನ್ನ ಹುಟ್ಟನು ತಿಳಿಯೆ, ಬಳೆದ ಬಗೆಯನ್ನರಿಯೆ,
ನಾನಾರು..? ಬಂದೆನೆಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿ..? ಏತಕ್ಕೆ..?
ಹಕ್ಕಿ–ಮಿಗಗಳನೆಲ್ಲ ತಾಯಿಗಳು ಪಡೆಯುವುವು,
ನನ್ನ ಪಡೆದವರಾರು..? ಎಲ್ಲವಾ ತಾಯಿಗಳು
ತಮ್ಮತಮ್ಮೆಳೆಯ ಹಿಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಮರಿಗಳನು
ಒಲವಿನಲಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು, ಮೈಮೂಸಿ ಗುಟುಕಿತ್ತು,
ಮೊಲೆಯುಣಿಸಿ ಚಳಿಗಾಳಿಗಳ ತವಿಸಿ ಸಂತವಿಸಿ,
ಬಳೆಯಿಸುವುದನು ನಾನು ದಿನದಿನವು ನೋಡುವೆನು;
ಎಳೆಯತನದಿಂದೆನ್ನನೊಲಿದು ಸಲಹಿದರಾರು..? ೧೦
ಬಳೆದುದೊಡ್ಡವಳಾದುದೆಂತು..? ತಿಳಿಯದಲಿಹೆನು.
ಹಸಿವಾಗೆ ಹೊಸಹಣ್ಣುತಿನಲು–ಬಾಯಾರಿರಲು
ಹೊಳೆಯ ತಿಳಿನೀರ ಕುಡಿಯಲು ತಿಳಿಯಿತೆಂತೆನಗೆ..?
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು–ಕೋತಿಗಳ ಬಳಗವನು–
ಮಿಗದ ಜಂಗುಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನದು ನಾನೆ
ಹಣ್ಣುಗಳ ತಿಂದು ನೀರ್ಕುಡಿಯಲರಿತಿಹೆನೇನೋ..!"

"ಅಡವಿಮಿಗ. .ಮಂಗ-ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮಂತಿರುವ
ಒಡನಾಡಿಗಳ ಬೆರತು ಆಟಗಳನಾಡುವುವು;
ಊಟವನು ಮಾಡುವುವು, ಕುಣಿದು ಕೆಲೆದಾಡುವುವು;
ನನಗೆ. .! ನನ್ನಂತಿರುವ ಒಡನಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ; ೨೦
ಆಡುವೆನದಾರೊಡನೆ? ಊಡುವೆನದಾರೊಡನೆ
ಕೂಡಿ ಕೆಲೆದಾಡಿ ಮಾತಾಡುವೆನದಾರೊಡನೆ. .?
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಡುಗಳನೇ ಕೇಳಿ ಹಿಗ್ಗುವೆನು;
ಕೋತಿಗಳ ಕುಣಿತದೊಡನೆಯೆ ಕುಣಿದು ತಣಿಯುವೆನು;
ಮಿಗದ ಜಂಗುಳಿಯೊಡನೆ ನಗುತೆ ನೆಗೆದಾಡುವೆನು;
ಇವರನೇ ನನ್ನ ಕೆಳೆಯರನಾಗಿ ತಿಳಿದಿಹೆನು.

ಕಾಡಿನೊಳಗಲೆದು ಓಡಾಡಿ ಬಳಲಿಕೆಯೊದವೆ
ಬೀಡಿನಲಿ ಬಂದು ಬಳಲನು ಕಳೆದುಕೊಳಲೆಂದು
ಕುಳಿತಿರುವೆ; ಇಲ್ಲದಿರೆ ಮಲಗಿರುವೆನೊಬ್ಬಳೇ;
ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರಾವ ಸುಳಿದಾಟವೇ ಇರದು; ೩೦
ಕಡಲಿನೊಳಗಲೆಯೆದ್ದು ಕುಣಿದಾಡುವಂತಾಗ
ಒಡಲಲ್ಲಿ ಎಂತಹದೊ ಕುಣಿದಾಟ ನಡೆದಂತೆ
ಎನಿಸುವುದು; ಬೆದರುವೆನು 'ಇದು ಏನು' ಎಂದೆನುತೆ.
ಇರಲಿರಲು ನನ್ನೊಡಲ ಕುಣಿದಾಟದೊಡನೆಯೇ
ಬೆರೆತು ಒಂದಾಗುವೆನು, ಹೊರಗನೇ ಮರೆಯುವೆನು;
ಬಗೆಬಗೆಯ ನೋಟಗಳ ನನ್ನೆದುರು ನೋಡುವೆನು
ಹಾಗೆಯೇ ನಾನಿರಲು 'ನನ್ನನರಸುತ ನನ್ನ
ಒಡನಾಡಿ ಯಾವನೋ ಬರಲಿರುವ' ಎಂತೆಂಬ
ಬಗೆಯೊಂದು ಹೊಳೆಯುವುದು; ಎದೆಯು ಜುಮ್ಮೆನ್ನುವುದು,
ಮೈಯ ನವಿರೇಳುವುದು, ಹಾರಿ ಬಿದ್ದೇಳುವೆನು; ೪೦
ತೆರೆದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವೆನು;

ನೆರೆಯೊಳೇನೂ ಇರದು; ಬೀಡ ಬಿಟ್ಟೇಳುವೆನು,
ಹೊರಹೊರಟು ಹುಬ್ಬುಗೈಯಲಿ ದೂರ ನೋಡುವೆನು;
ಸುಳಿವಾರದೂ ಸಿಕ್ಕದಿರಲಾಸೆಗುಂದುವೆನು.
ಕಳವಳದಿ ನಿಡುಸುಯಿದು ಮರಳಿ ಬೀಡನು ಸೇರಿ
ತಿಳಿಯದೇನೊಂದನೂ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುವೆ ನಾನು.
ಏಗಲೂ ನನಗೆ ಹೀಗಾಗುತಿರುವುದದೇಕೊ..!
ಹೀಗೆಯೇ ಎನಿತು ದಿನ ಬದುಕ ನೂಕಲು ಬೇಕೊ..!

ನನ್ನವರು ಇನ್ನಾರು ಇಲ್ಲ! ನಾನಿದ ಬಲ್ಲೆ:
ಇನ್ನೊಂದನೇನ ಬಯಸದೆ ನನ್ನ ಕಾಡಿನಾ ೫೦
ಒಡನಾಡಿಗಳ ಬೆರೆತು ನಲಿಯುತಿರಬೇಕೆನುವೆ;
ಹಿಗ್ಗಿನಲ್ಲಿಯೆ ಬದುಕ ಹಾರಿಬಿಡಬೇಕೆನುವೆ;
ಆದರೇನಿದು ಆಶೆ! ಮಿಂಚಿನಂದದಿ ಮೂಡಿ
ಆಗಾಗ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸುತೆ
ಇಲ್ಲದುದನಾವುದನೊ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರಿಸುತೆ
ಬೆಲ್ಲದಂತಹ ಬಾಳ ಬೇವಾಗಿ ಮಾಡುತಿದೆ.
ಇರಬಹುದೆ ಯಾವನಾದರು ನನ್ನ ಒಡನಾಡಿ..!
ಅರಸುತಲಿ ಬರಬಹುದೆ ಆತ ನನ್ನೆಡೆಗೆ..!"

೨. ದಾರಿಯನು ನಡೆಯುತಿರೆ:—

"ಎನಿತು ಸೊಗಸಿನದು ಇಂದಿನ ದಿನವು! ಹಗಲು ಬರೆ
ಬಿರುಮುಗುಳು ಅರಳುವೊಲು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನನ್ನೆದೆಯು ೬೦
ಅರಳುತಿದೆ; ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿವರೆಗು ಮೈಯ ನರ-
ವುಬ್ಬುತಿವೆ; ತುಂಬುದಿಂಗಳು ಮಿರುಗುವಿರುಳಲ್ಲಿ
ತೊರೆಯ ಸಿರಿಯನು ನೋಡೆ—ಸಂಜೆಯಾಗಸನೋಡೆ—
ತಳಿತ ಬನವನು ನೋಡೆ—ಅಲರ ಕಾವಣ ನೋಡೆ—

ಎನಿಸುತಿಹ ಬಗೆಯುನೆಲ್ಲವ ಬೆರಸಿದರು ಇದಕೆ
ಹೊಂದಿಕೆಯೆನಿಸದಹಹ! ಇಂದಿನಂತಹ ದಿಸವೆ
ಎಂದೆಂದು ಇದ್ದರದು ಅಂದವೆನಿತಾಗುವುದು..!"

"ನಡುವಗಲು,ಬೇಸಗೆಯ ಸುಡುವಿಸಿಲು,ನಾಬೀಡಿ-
ನೆಡೆಯಲಿಯೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆನಿಂದು, ಬಳಿಯನು ಸಾರಿ
ಬಂದರಿಬ್ಬರದಾರೊ ದಾರಿಗರು; ಕೇಳಿದರು: ೭೦
"ಒಂದಿನಿತು ನೆಳಲಿನಾಸರೆ ದೊರೆವುದೇನಿಲ್ಲಿ?"
ಬೆರಗುಗೊಂಡೆನು; ಆಗ ಮರುನುಡಿಯನಾಡಲಿಕೆ
ಬರಲೆ ಇಲ್ಲೆನಗೆ; ಅವರನು ನೋಡೆ ನನ್ನನೇ
ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆನು ನಾನು; ಎನಿತು ನಿಟ್ಟಿಸಿದರೂ
ಸಾಕೆನವು ಕಣ್ಣುಗಳು;–ಎನಿತೊ ವೇಳೆಯನಂತೆ
ನೂಕಿದೆನು–ಬಳಿಕ ನಾ ನುಡಿಯಲಿಕೆ ಹವಣಿಸಿದೆ;
ಹೊರಡಲೊಲ್ಲದು ಮಾತು ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದೊಂದು.
ಗಕ್ಕನೇ ನಾನೆದ್ದೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಸಸುವುಂದೆ
ನಿಂದವನ ಕೈಹಿಡಿದೆ, ಬೀಡಿನೊಳು ಕರೆದೊಯ್ದೆ,
ಎಳದಳಿರ ಜಗುಲಿಯೊಳು ಕುಳ್ಳಿಸಿದೆ; ಹಿಂಬದಿಗೆ ೮೦
ನಿಂದವನು ಬೆಂಬಿಡಿದು ಬಂದ, ಬೀಡನು ಸೇರಿ
ತಳಿರ ಹಾಸಿಗೆಯ ಬಳಿ ನೆಲದಲಿಯೆ ತಾ ಕುಳಿತ;

"ಚೆನ್ನರವರಿಬ್ಬರೂ ಅಣ್ಣತಮ್ಮದಿರಂತೆ!
ಬೀಡ ಮುಂದಣ ಮರದಲಿರುವ ಮಂಗನಿಗೆ ಮರಿ
ಜೋಡಾಗಿ ಇರುವವಲೆ! ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದುದಣ್ಣ,
ಬಳಿಕಿನದದುವೆ ತಮ್ಮ; ಅದರಂತೆಯೇ ಇವರು.
ತಳಿರ ಜಗುಲಿಯಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದಾತನೆ ಅಣ್ಣ,
ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತವ ತಮ್ಮ; ಚೆಲುವರವರಿಬ್ಬರೂ,

ಆದರಲಿಯು ಅಣ್ಣನನು ನೋಡಿ ನನ್ನೆದೆಯಲ್ಲಿ
ಮಿಂಚು ಹೊಳೆದಂತಾಯ್ತು, ನನ್ನ ದಿಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ೯೦
ಬಿಸೆದುಕೊಂಡನು ಆತನೇ ತನ್ನ ಮೈತುಂಬ;
ಇನ್ನಾವುದನು ನೋಡಲೊಲ್ಲದಾದುವು ಕಣ್ಣು."
"ಕೆರೆಯ ನೀರಲಿ ನನ್ನ ಮೈನೆಳಲು ಮೂಡಿದುದ
ನಿರುಕಿಸುತ ಬಂದಿರುವೆ; ಇನಿತು ದಿನ ಈ ಬನದಿ
ನನ್ನಂತೆ ಇರುವವರನಾರನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ!
ಇಂದೆನ್ನ ಬೀಡಿಗೈತಂದ ಅಣ್ಣನ ಮೈಯ
ಅಂದವದು ನನಗೆ ಸರಿಯೊಂದಿ ತೋರುತಲಿಹುದು;
ಕಣ್ಣೆವೆಯ ಕದಲಿಸದೆ ಅಣ್ಣನನು ನೋಡಿದೆನು;
ನನ್ನಂತೆ ಕೈಕಾಲು, ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೆ ಒಡಲು;
ಆದರೆಯು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರೊಳು ನಸುವೆ ಬಿಡುವಿಹುದು. ೧೦೦
ಅರಳಿರುವ ಕನ್ನೈದಿಲೆಯ ಕಳೆಯುದವನ ಮೊಗ,
ನನ್ನ ಮೊಗವಂತಿಲ್ಲ; ತಾರೆಗಳ ತೊಳಗವನ
ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ನೆಲಸಿಹುದು, ನನಗದೇನೂ ಇರದು;
ನಗೆಯ ಮನೆ-ಮಾವಿನೆಳಚಿಗುರಿನೊಲು ಚೆಂದುಟಿಯು–
ಹೊಗರೊಗೆವ ಹಲ್ಲ ಸಾಲುಗಳು–ಮೇಲ್‌ದುಟಿಯಲ್ಲಿ
ಮೊಗದೋರುತಿಹ ಕರಿಯ ನವಿರು–ಆತನಿಗಿಹವು.
ಇಲ್ಲವೆನಗಾವುದೂ: ಬೇಸಗೆಯ ಬೆಳಗಿನಾ
ಬಾನ ಬಣ್ಣದ ಬೆಡಗು ಆತನೊಡಲಿಗೆ ಇಹುದು;
ಹಾಗಿರುವುದೇನೆನಗೆ..! ಎನಿತವನ ಮೈಸುಣ್ಪು!
ಎನಿತು ಕುರುಳಿನ ಕಪ್ಪು! ಎನಿತು ತೋಳಿನ ಬಿಣ್ಪು! ೧೧೦
ಕೈವಿಡಿದು ಬೀಡಿನೊಳಗುಯ್ದಾಗಿನಾ ಸೋಂಕು
ಎನಿತು ಸೊಗಸಿದ್ದಿತಹ! ಇನ್ನು ಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು.
ಸುಗ್ಗಿಯಲಿ ಹಾಡುತಿಹ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇಂಚರವ

ಕುಗ್ಗಿಸಿಯೆ ಬಿಡುವುದಾತನದೊಂದೆ ಮೆಲುನುಡಿಯು;
ಹಣ್ಣುಗಳ ಬಯಕೆಯಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಹಸಿದಿರುವ ತೆರ
ಆಣ್ಣನಿನಿನುಡಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಕಿವಿ ಹಸಿದಿಹವು;
ಇನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆತನನ್ನು ನೋಡುವೆವೆಂದು
ಕಣ್ಣುಗಳು ಇದ್ದಲಿಯೆ ಇರಲೊಲ್ಲದಾಗಿಹವು.
ಅವನಾರು..? ಎಲ್ಲಿಯವ..? ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಹನೇಕೆ..?

"ಕಿರಿಯನವ ಹಿರಿಯನನು ಕರೆಯುವನದೇನೆಂದು..? ೧೨೦
'ಸಿರಿರಾಮ! ಸಿರಿರಾಮ!!' ಮಾತೆನಿತು ಅಂದವಿದು!
ಮೇಯಲೆಂದೈದಿದಾ ತಾಯಿಗಳು ಬಳಿಗೆ ಬರೆ
ಮರಿಗಳವು ಹಿಗ್ಗಿ ನೆಗೆದಾಡುವುದ ನೋಡಿಹೆನು;
ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಬಗೆಯಿಹುದಿಂದು; ಏತಕಿದು..?
ಸರಿ! ಅಹುದು! ಅವನೆನ್ನ ತಾಯಿಯೇ ಇರಬಹುದು!
ಅಲ್ಲದಿರೆ ಆಗಾಗ 'ನನ್ನನರಸುತಲೊಬ್ಬ
ಒಡನಾಡಿ ಬರಲಿರುವ' ಎಂದು ಹೊಳೆಯುವುದಲಾ!
ಅವನೆ ಇವನಿರಬಹುದೆ..? ಕನಸು ನನಸಾಗಿಹುದೆ..?
ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಇದುವರೆಗು ಕಾಣದುದ-
ನಿಂದು ನಾ ಕಂಡಿಹೆನು; ಕೈಗೆ ದೊರೆದೀಹಣ್ಣು ೧೩೦
ಎಂದೆಂದು ಅಗಲದೊಳು ಏನ ಮಾಡಲಿ ನಾನು..?

"ಬೇಡಿನಲ್ಲವರು ಬಳಲನು ಕಳೆದುಕೊಳುತಿಹರು;
ಅವರ ಹಸಿವನು ತಣಿಸೆ ಸವಿಸವಿಯ ಹಣ್‌ಗಳನು
ತರಲಿಕೆಂದೀಗಿಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬಂದಿಹೆ ನಾನು;
ಬಳಿಯೊಳೆಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಚೆಲುವ ಹಣ್ಣುಗಳಿಲ್ಲ,
ಹೊಳೆಯಾಚೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟವಿರುವುದಲೆ! ಮೇಲೇರೆ
ನಡುಬೆಟ್ಟದಲಿ ಹಣ್ಣ ಗಿಡಗಳೇ ತುಂಬಿಹವು;

ಕಡಿದು ಬಲು ಬೆಟ್ಟವದು! ಏರಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ
ದಾರಿಯೇ ಸರಿಯಿಲ್ಲ! ಮುಳ್ಳು-ಕಲ್ಲುಗಳೇನು,
ಹಳ್ಳ-ತೆವರುಗಳೇನು! ಕೋತಿಗಳಿಗಾದೊಡೆಯು ೧೪೦
ಏರಲಿಕೆ ಬಾರದದು; ಏನಿದ್ದರೂ ಇರಲಿ!
ಹೊಳೆಯಿಾಸಿ ನಾನೀಗ ಹೋಗಿ ಬೆಟ್ಟವನೇರಿ
ಚೆಲುಚೆಲುವ ತನಿವಣ್ಣುಗಳ ತಂದೆ ತೀರುವೆನು.''

೩. ನಡುಬೆಟ್ಟವನ್ನೇರಿ:—

''ಬೆಟ್ಟವನು ಹತ್ತಿಬರಲೆಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಯ್ತು..!
ಎಡವಿ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ನನ್ನಡಿಯು ಬೆರಳೊಡೆದಿಹವು;
ಕುತ್ತುರೊಳು ನುಸುಳಿ ಬರುತಿರಲು ಮೊನೆಮುಳ್ಳುಗಳು
ಕಿತ್ತುಬಿಟ್ಟಿವೆ ನನ್ನ ಮೈದೊವಲಸಲ್ಲಲ್ಲಿ;
ಒಂದೆಡೆಗೊ..ದಾರಿ ಬಲು ಕಡಿದಿನದು, ಬಲಗಡೆಗೆ
ಬರಿಯೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಮೆಳೆಯು ಕೊಂಪೆಗಳು; ಎಡಗಡೆಗೆ
ಆಳವಾಗಿಹ ಕೊಳ್ಳ, ಅರಿತರಿತು ಅಡಿಯಿಡುತ ೧೫೦
ಬರುತಿದ್ದೆ; ಒಂದು ಸಲ ಅಡಿಬುಡದ ಕಲ್ಲು ನಸು
ಅಲುಗೆ ತಪ್ಪಿತು ತೂಕ; ಉರುಳಿ ಬೀಳುತಲಿದ್ದೆ
ಕೊಳ್ಳದಲಿ; ಅನಿತರೊಳೆ ಕೈಗೊಂದು ಮುಳ್ಳಮೆಳೆ
ದೊರೆಯಲದನೇ ಗಟ್ಟಿಬಿಗಿದು ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದೆ;
ಕೊಳ್ಳದಲಿ ಬೀಳುವವಳುಳಿದೆನಾದರು ಕೈಗೆ
ಮುಳ್ಳುಗಳು ಮುರಿದು ನಸು ನೋವದೇನೋ ಆಯ್ತು;
ಏರಿಬಂದಾಯ್ತಲೇ ಬೆಟ್ಟವನು! ಸರಿ! ಈಗ—
ಆರಿಸುವೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ತನಿವಣ್ಣುಗಳ ಬೇಗ.''

''ಇದೊ ಇದೋ! ಮಾಮರವು? ಕಿರುಬೆಟ್ಟದಂತಿಹುದು.
ಅಡಿಯು ನೆಲದಲಿಯೆ ಹಣ್ಣೊಡೆಬಿಡದೆ ಬಿದ್ದಿಹವು; ೧೬೦

ಹುಡಿಗೂಡಿಹವು ಕೆಲವು! ಕೊಳೆಯುಲಾಗಿವೆ ಕೆಲವು!
ಹಕ್ಕಿ ತಿಂದುವು ಕೆಲವು! ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣಿವು ಬೇಡ!
ತಲೆಯ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನೊಳು ತನಿವಣ್ಣು ತೂಗುತಿವೆ;
ಎಳಬಿಸಿಲ ಬಣ್ಣವನು ತಳೆದಂತೆ ತೋರುತಿವೆ.
ತರುವೆನವುಗಳನೀಗ ಸರಸರನೆ ಮರವೇರಿ!''

*　　*　　*　　*　　*

''ಇಲ್ಲಿಹುದು ಬೋರೆಮರ! ಹಣ್ಣ ಹೊಳಪದು ಹಬ್ಬಿ
ಬೆಳಗಿನಾ ಮೂಡುವೆಟ್ಟದ ಕೋಡೊ! ಎನಿಸುತಿದೆ;
ಕೊಯ್ವೆನಿವುಗಳನೀಗ; ಅಯ್ಯೊ ಏನಿದು ಮರವು!
ಒಳ್ಳೆ ಹಣ್ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮುಳ್ಳನೂ ಪಡೆದಿಹುದು;
ಹಣ್ಣ ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗೆ ಮುಳ್ಳು ಕೈಕೊರೆಯುವುದು. ೧೭೦
ಇರಲಿ! ಕೊರೆಯುಲಿ! ಹಣ್ಣು ದೊರೆತುವೆನಗಿದೆ ಸಾಕು!''

*　　*　　*　　*　　*

''ಇದೊ! ಇಲ್ಲಿ ನೇರಿಳೆಯು! ಅದೊ ಅಲ್ಲಿ ಪೇರಿಳೆಯು
ಹಣ್ಣುಗಳ ಹೊರೆಯಿಂದ ಹೊಂದಿಹವು ನೆಲದೆಡೆಯ;
ಹೆಚ್ಚೇನು ಬೇಡವಿವು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆ ಕೆಲವು!''

*　　*　　*　　*　　*

'' ಇನ್ನು ಸಾಕಲ್ಲವೇ! ಹಿರಿದು ಹೊರೆಯಾಗುವುದು;
ಕಡಿದಾದ ದಾರಿಯುಲಿ ನಡೆಯೆ ಜಡವಾಗುವುದು;
ಸಾಕಿನಿತು! ಎಲ್ಲವನು ಸಲ್ಲಿಸುವೆನಾತನಿಗೆ;
ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಿಹುದು; ಹಣ್‌ಗಳಿವನೆಲ್ಲವನು
ಹೀಗೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಚೆನ್ನಹುದೆ..! ಇವುಗಳಲಿ
ಕೆಲವು ಹುಳಿಯಿರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಹುಳುಕಿರಬಹುದು, ೧೮೦
ಕೆಡುಕು ಕೆಲವಿರಬಹುದು, ಇದಕೇನ ಮಾಡುವುದು..!

ಬೇರೆ ಮತ್ತಿದೆಯೇನು ! ಎಲ್ಲ ಹಣ್ಣುಗಳನೂ
ಹಲ್ಲಿಂದ ನಸುನಸುವೆ ಕಚ್ಚಿ ಸವಿನೋಡುವೆನು !
ಒಳಿತಾದುವಿರಲವಗೆ, ಹುಳಿಕೆಡುಕು ಇರಲೆನಗೆ.''

*   *   *   *   *

'' ಅಹಹ ! ಮಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಜೇನ ಸೊನೆಯಂತಿಹವು,
ಬೋರೆಹಣ್ಣಿನ ಸವಿಯು ಬಾಯ ತಣಿಸದೆ ಬಿಡದು,
ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯವೆ, ಜೊಳ್ಳು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ !
ಸಲ್ಲಿಸುವೆನೆಲ್ಲವನ್ನವಗೆ; ಉಳಿಯುವು ನನಗೆ. . !
ಉಳಿಯುದಿರಲದಕೇನು ! ಇಂದಿನೊಂದೇ ದಿನವು
ಒಡಲ ಹಸಿವಿನ ನೋವ ತಡೆದುಕೊಳಲಾರೆನೇ ?   ೧೯೦
ಹೊರಡುವೆನು ನಾನಿನ್ನು, ಹಗಲು ಮುಗಿಯಲಿಕಾಯ್ತು.''

೪. ಹೋಳಿಯಂಚಿನೊಳು ಕುಳಿತು:—

'' ಹೊರಟೆ ಹೋದನು ಆತ; ಇರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎನುತ
ಎನಿತೊ ಹಂಬಲಿಸಿದೆನು ಎಣಿಕೆಗೇ ತರಲಿಲ್ಲ
ನನ್ನ ಹಂಬಲಿಕೆಯನು; ಹೊರಡಲಿಕೆ ಅನುಗೊಂಡ;
' ಇಂದೊಂದೆ ದಿನವಾದೊಡೆಯು ಇರಲು ಬಾರದೇ ? '
ಎಂದು ನಾ ನುಡಿದ ಮರುಕದ ಮಾತಿಗವನೆಂದ:
' ಬಂದೆಬರುವೆನು ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ, ಸೊಗದಲಿರು ! '
ಎಂದುದಕೆ ಮರುಮಾತ ನುಡಿಯಲಾರದೆ ನಿಂತೆ,
ಬಂದವರು ಬಂದವೊಲೆ ಹೊರಟು ನಡೆದರು ಹಾಗೆ.

'' ಹೊರಟಿರಲು ಹಿರಿಯಣ್ಣ ನಿರುಕಿಸಿದನಲೆ ನನ್ನ !   ೨೦೦
ಎನಿತಂದವದು ನೋಟ ! ಎದೆಯನಲುಗಾಡಿಸಿತು;
ನಿನ್ನೆಯಾ ದಿನವೆನಗೆ ಮಿಂಚಿನಂದದಿ ಮೂಡಿ

ಮರೆಯಾದ ತೆರದಿ ತೋರುತಿದೆ; ಆತನ ಬರುವು
ಕನಸಿನಲಿ ಕಂಡಿರುವ ಕಣಸೇನೊ! ಎನಿಸುತಿದೆ;
ಅನಿತು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಯಿತೇಕೆ ನಿನ್ನೆಯ ಹಗಲು..!"

"ಮುರಳಿ ಬರುವೆಸು ಎಂದು ಅರುಹಿ ಹೋಗಿರುವಸವ,
ಬರುವನೋ ಬರದಿರುವನೋ! ಅರಿವುದೆಂತೀಗ..!
ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೊಳ್ಳೆಯದಿದ್ದಿತವನಿಲ್ಲಿ..!
ದಿನದಿನವು ಹೋಗಿ ನಾ ತನಿವಣ್ಣು ತರುತಿದ್ದೆ;
ತಾಯಿ ತನ್ನಯ ಮರಿಗೆ ತಿನಿಸಿ ತಣಿಯುವ ತೆರದಿ ೨೧೦
ನಾನೆಯುವನಿಗೆ ಹಣ್ಣುತಿನಿಸಿ ಹಿಗ್ಗುತಲಿದ್ದೆ;
ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹೊಳೆಯ ತಡಿಯೊಳಗಾಡಿ,
ತಿಳಿನೀರೊಳೀಸಾಡಿ, ತಳಿರ ನೆಳಲಲಿ ಕುಳಿತು,
ಬೆಳುದಿಂಗಳೊಳು ಕುಣಿದು, ತಳೆಯುತಿದ್ದೆವು ಸೊಗವ;
ಉಳಿದಿದೆಲ್ಲವನು ತೆರಳಿದನದೇತಕೊ! ತಿಳಿಯೆ."

"ಈ ಬಸವು ಈ ಬೆಟ್ಟ– ಈ ಹೊಳೆಯ ತಿಳಿವೊಸಲು–
ಎಂದಿಸವೆ ಇರುವುವಲೆ! ಅಂದು ನೋಡಿದ ಚೆಲುವು
ಇಂದಿಲ್ಲ, ಏತಕಿದು..! ಬಂದಿದ್ದ ಚೆಲುವಸವ
ಅಂದಿನಾ ಅಂದಚೆಂದವನೆಲ್ಲ ತನ್ನೊಡನೆ
ಎತ್ತಿಕೊಂಡೊಯ್ದಿಹನೊ..! ತಿಳಿಯೆನೀ ಹೊಲಬನ್ನು; ೨೨೦
ಬೇಸರೊದವಿರಲು ನಾನೀಯೆಡೆಯೊಳೈತಂದು,
ಹೊಳೆಯ ತಿಳಿನೀರಿನಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಕುಳಿತಿದ್ದು,
ಬಳಿಯ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಬೆಡಗಿನಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು,
ತಡಿಯ ತೋಪಿನ ಹಕ್ಕಿ ಕಲಕಲಿಸೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು,
ಹೊಡೆದು ಹಾಕುತಲಿದ್ದೆ ಬಲುಬೇಸರೆಲ್ಲವನು;
ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಗಸೆನಿಸದಿಹುದಿಂದು..! ಏನು ಇದು!"

"ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಯ ಹೆಸರನೇ ಮರೆತಿರುವೆ;
ದಿನದಿನವು ತಿನುವ ಇನಿವಣ್ಣ ಬಯಸದು ಬಗೆಯು;
ಹಸಿವಿನಾ ನೋವಿನಿಂದೆನಿತೊ ಹಿರಿದಾಗಿರುವ
ನೋವದಾವುದೊ ಕರುಳ ತುಳಿತುಳಿದು ಮೆಟ್ಟುತಿದೆ; ೨೩೦
ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಯೊಲೇನೊ ಬಸಿರಿನಲಿ ಬೇಯುತಿದೆ;
ಆತನಲ್ಲದಲೆ ಇನ್ನೇತರದು ನೆನಹಿರದು;
ಬರುವುದೆಂದೋ ಮರಳಿಯುವನು..! ಮಾಡುವುದೇನು..!

ಸರಿ! ಅರಿತೆ! ಅಹುದಹುದು! ಇನಿತು ಮಾಡುವೆನಿನ್ನು;
ಕಣ್ಣೆದುರು ಕಟ್ಟಿಹುದು ಅವನ ಚೆಲುವಿನ ರೂಪು;
ಅದು ಕದಲಿ ಅಳಿಸದೊಲು ಕಣ್ಣೆರಡನೂ ಮುಗಿದು
ನಿಲಿಸಿಕೊಳುವೆನು ಹಾಗೆ! ಅವನ ಸವಿನುಡಿಯಿಂಪು
ಕಿವಿಗಳಲಿ ತುಂಬಿಹುದು; ಹೊರಗೆಯುದು ಹೋಗದೊಲು
ಕಿವಿಗಳನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕೇಳುವೆನಿನ್ನು!
ಕಿರಿಯುಸವ ಹಿರಿಯುಸನು ಕರೆಯುತಿಹ ತೆರದಿಂದೆ ೨೪೦
'ಸಿರಿರಾಮ! ಸಿರಿರಾಮ!' ಎಂದು ಕರೆಯುತಲಿರುವೆ!
ನಿನ್ನೆ ಕಂಡುಂಡ ಹಿಗ್ಗಿನ ಬಗೆಯುನೇಗಲೂ
ತಂದುಕೊಳಲೆಂದು ಹವಣಿಸುತ ಬದುಕನು ಕಳೆವೆ.
ಬಂದೆ ಬಹೆನೆಂದಿಹನು, ಎಂದು ಬರುವನೊ ಬರಲಿ!"

ಕೋರಿಕೆ

ಕಾನಡಾ

೧

ಒಡೆಯ ನಿನ್ನಡಿಯೆಡೆಯ ಹುಡುಕುತಲಿ ನಡೆದಿಹೆನು,
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ದಾರಿಯೊಳು ತಡೆವಡೆಯುತಿಹೆ ನಾನು,
ಹಲವು ಮುನಿಗಳು ನುಡಿದ ಹಲವು ಮಾತುಗಳಿಂದೆ
ಅಲುಗಾಡಿ ಮನವು ಉಯ್ಯಾಲೆಯಾಡುವಂತಿಹೆನು.

೨

ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರುವುದಿದೆ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ ದೊರೆಯೆ,
ನಿನ್ನ ದನಿ ಕೇಳುತಿಹ ಕಡೆಗೆ ಬರಬೇಕೆನುವೆ;
ನನ್ನ ಕಿವಿ ಬಳಿಯೆ ಜನ ಕಲೆತು ಬಲುಬಲು ವಾದ-
ವನ್ನು ಬಳೆಯಿಸಿ ಮರೆಯಿಸುವರು ನಿನ್ನಯ ನಾದ.

೩

ಹಂಬಲಿಸಿ ನಿನ್ನ ಕರೆದಾಗೆಲ್ಲ ಬಳಸಿ ಜನ
ಇಂಬು ಬಿಡದೆಯೆ ನಡುವೆ ತುಂಬಿ ನಿಲುವರು ಚೆನ್ನ!
ನಿನ್ನಡಿಯ ಹುಡಿಗಾಗಿ ಬಾಯಬಿಡುತಿಹ ನಾನು
ಮಣ್ಣು ಹುಡಿಯನೆ ಹೊಂದಿ ಮನದಾಶೆಗುಂದುವೆನು.

೪

ಬಗೆಯೊಳಗೆ ನೂರಾರು ಅಲೆಯೆದ್ದು ಕಲಕಲಿಸಿ
ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಡೆಗಳಲಿ ತೆರಳಿ ತಿರುಗುತಲಿಹವು;
ಬಗೆಗಾಣೆನಿವನೆಲ್ಲ ಬಿಗಿದು ಕೂಡಿಸಿ ತಂದು
ಜಗದೊಡೆಯ ನಿನ್ನಡಿಗದೆಂತು ನಾ ಸಲಿಸುವುದು?

೫

ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳುವೆನೊಂದೇ ಒಂದು
ನಿನ್ನೊಲುವೆಗಣ್ಣೆಯಲಿ ಬಂಧಿಸೆನ್ನನು ಬಿಗಿದು!
ಚೆನ್ನಾದ ದಾರಿಯೊಂದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನನ್ನ
ನಿನ್ನಡಿಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಳುವುದು ಚೆನ್ನ!

ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

ಮೊದಲ ಸಾಲುಗಳ ಸೂಚಿ